Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/13

8.1.2025

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2025/13

z 19. decembra 2024

o zhromažďovaní a prenose vopred poskytovaných informácií o cestujúcich na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/818

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 82 ods. 1 písm. d) a článok 87 ods. 2 písm. a),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([1]),

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([2]),

keďže:

(1) Nadnárodný rozmer závažnej trestnej činnosti a organizovanej trestnej činnosti a pretrvávajúca hrozba teroristických útokov na európskej pôde si vyžadujú angažovanosť aktérov na úrovni Únie a prijatie vhodných opatrení na zaistenie bezpečnosti v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc. Informácie o cestujúcich, ako sú záznamy o cestujúcich (ďalej len „PNR“), a najmä vopred poskytované informácie o cestujúcich (ďalej len „API“), zohrávajú kľúčovú úlohu pri identifikácii vysokorizikových cestujúcich vrátane tých, ktoré nie sú orgánom presadzovania práva inak známe, ako aj pri preukazovaní prepojenia medzi členmi zločineckých skupín či pri boji proti teroristickým činnostiam.

(2) Hoci smernica Rady 2004/82/ES ([3]) vytvára právny rámec pre zhromažďovanie a prenos údajov API leteckými dopravcami na účely zlepšenia kontroly hraníc a boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu, v smernici sa zároveň uvádza, že členské štáty môžu využívať údaje API na účely presadzovania práva. Avšak už samotné poskytnutie takejto možnosti je spojené s viacerými nedostatkami a problémami. To konkrétne znamená, že údaje API nie sú na účel presadzovania práva leteckými dopravcami zhromažďované a prenášané systematicky. Možnosť využívať údaje API na účel presadzovania práva tiež znamená, že tam, kde členské štáty takúto možnosť uplatnili, kladie vnútroštátne právo na leteckých dopravcov rozdielne požiadavky, pokiaľ ide o to, kedy a ako majú byť údaje API na uvedené účely zhromažďované a prenášané. Uvedené rozdiely nielenže spôsobujú leteckým dopravcom zbytočné náklady a komplikácie, ale ohrozujú aj vnútornú bezpečnosť Únie a účinnú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi presadzovania práva členských štátov. Okrem toho sa pri uľahčovaní kontroly hraníc sleduje úplne iný cieľ ako pri presadzovaní práva, a preto je vhodné vytvoriť rozdielny právny rámec pre zhromažďovanie a prenos údajov API na každý z uvedených účelov.

(3) V smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/681 ([4]) sa stanovujú pravidlá využívania údajov PNR na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti. Podľa uvedenej smernice majú členské štáty prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby leteckí dopravcovia prenášali údaje PNR, vrátane všetkých zhromaždených údajov API, do vnútroštátneho útvaru informácií o cestujúcich (ďalej len „útvar PIU“) zriadeného uvedenou smernicou, a to v rozsahu, v akom takéto údaje zhromaždili počas bežného výkonu svojich činností. Z tohto dôvodu uvedená smernica nezabezpečuje zhromažďovanie a prenos údajov API vo všetkých prípadoch, keďže leteckí dopravcovia nemajú potrebu zhromažďovať na obchodné účely kompletný súbor takýchto údajov. Je dôležité zabezpečiť, aby útvary PIU prijímali údaje API spolu s údajmi PNR, keďže spoločné spracúvanie takýchto údajov je potrebné na to, aby mohli príslušné

([1]) Ú. v. EÚ C 228, 29.6.2023, s. 97.
([2]) Pozícia Európskeho parlamentu z 25. apríla 2024 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 12. decembra 2024.
([3]) Smernica Rady 2004/82/ES z 29. apríla 2004 o povinnosti dopravcov oznamovať údaje o cestujúcich (Ú. v. EÚ L 261, 6.8.2004, s. 24).
([4]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/681 z 27. apríla 2016 o využívaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR) na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania teroristických trestných činov a závažnej trestnej činnosti (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 132).

orgány členských štátov zaistiť účinnú prevenciu, odhaľovanie, vyšetrovanie a stíhanie trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti. Takéto spoločné spracúvanie údajov umožňuje predovšetkým presnú identifikáciu tých cestujúcich, v prípade ktorých by sa mohla vyžadovať ďalšia kontrola uvedenými orgánmi v súlade s uplatniteľným právom. V uvedenej smernici navyše nie je podrobne vymedzené, ktoré informácie predstavujú údaje API. Z uvedených dôvodov by sa mali stanoviť doplňujúce pravidlá, na základe ktorých sa bude od leteckých dopravcov vyžadovať zhromažďovanie a následný prenos konkrétne vymedzeného súboru údajov API, pričom takéto požiadavky by sa mali uplatňovať v takom rozsahu, v akom sú leteckí dopravcovia podľa uvedenej smernice povinní pri tom istom lete zhromažďovať a prenášať údaje PNR.

(4) Preto je potrebné stanoviť jasné, harmonizované a účinné pravidlá na úrovni Únie týkajúce sa zhromažďovania a prenosu údajov API na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti.

(5) Vzhľadom na úzke prepojenie oboch aktov by sa toto nariadenie malo chápať tak, že dopĺňa pravidlá stanovené v smernici (EÚ) 2016/681, v súlade s výkladom Súdneho dvora Európskej únie. Preto by sa mali údaje API zhromažďovať a prenášať len na základe tohto nariadenia v súlade s konkrétnymi požiadavkami, ktoré sú v ňom stanovené, a to aj pokiaľ ide o situácie a spôsob, akým sa to má vykonávať. Pravidlá uvedenej smernice sa však uplatňujú v súvislosti so záležitosťami, na ktoré sa toto nariadenie osobitne nevzťahuje, najmä pokiaľ ide o pravidlá následného spracúvania údajov API prijatých útvarmi PIU, pravidlá výmeny informácií medzi členskými štátmi, pravidlá podmienok prístupu Agentúry Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol), pravidlá prenosu do tretích krajín, pravidlá uchovávania a depersonalizácie, ako aj pravidlá ochrany osobných údajov. Pokiaľ sa uvedené pravidlá uplatňujú, uplatňujú sa aj pravidlá uvedenej smernice týkajúce sa sankcií a vnútroštátnych dozorných orgánov. Toto nariadenie by sa uvedených pravidiel nemalo dotýkať, a preto by ním najmä nemali byť dotknuté požiadavky a záruky, ktoré sa vzťahujú na spracúvanie údajov API útvarmi PIU.

(6) Zhromažďovanie a prenos údajov API má vplyv na súkromie jednotlivcov a zahŕňa spracúvanie ich osobných údajov. Mali by sa stanoviť primerané obmedzenia a záruky, aby boli plne rešpektované ich základné práva v súlade s Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), najmä právo na rešpektovanie súkromného života a právo na ochranu osobných údajov. Napríklad každé spracúvanie údajov API, najmä údajov API, ktoré predstavujú osobné údaje, by sa malo obmedziť výlučne na to, čo je potrebné a primerané na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia. Okrem toho by sa malo zabezpečiť, aby spracúvanie akýchkoľvek údajov API zhromažďovaných a prenášaných podľa tohto nariadenia neviedlo k žiadnej forme diskriminácie, ktorú charta vylučuje.

(7) Vzhľadom na to, že toto nariadenie má doplňujúci charakter k smernici (EÚ) 2016/681, povinnosti leteckých dopravcov podľa tohto nariadenia by sa mali uplatňovať pri všetkých letoch, pri ktorých majú členské štáty od leteckých dopravcov vyžadovať zasielanie údajov PNR podľa smernice (EÚ) 2016/681, bez ohľadu na sídlo leteckých dopravcov vykonávajúcich takéto lety. Tieto lety by mali zahŕňať pravidelné aj nepravidelné lety medzi členskými štátmi a tretími krajinami (lety mimo EÚ), ako aj medzi viacerými členskými štátmi (lety vnútri EÚ) pod podmienkou, že takéto lety vnútri EÚ budú odlietať z územia, pristávať na území alebo mať medzipristátie na území aspoň jedného členského štátu, ktorý oznámil svoje rozhodnutie uplatňovať smernicu (EÚ) 2016/681 na lety vnútri EÚ v súlade s článkom 2 ods. 1 uvedenej smernice a v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. V prípade letov vnútri EÚ, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, by sa mal takýto cielený prístup zavedený podľa článku 2 smernice (EÚ) 2016/681 a zameraný na požiadavky účinného presadzovania práva vyžadovať aj so zreteľom na potrebu zabezpečiť dodržiavanie požiadaviek stanovených v práve Únie, ktoré sa týkajú nevyhnutnosti a proporcionality spracúvania údajov, voľného pohybu osôb a zrušenia kontrol na vnútorných hraniciach. Do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia nepatrí zhromažďovanie údajov od iných druhov prevádzky v civilnom letectve, ako sú letecké školy, lety na zdravotnícke účely, núdzové lety, ako aj z vojenských letov. Týmto nariadením nie je dotknuté zhromažďovanie údajov z takýchto letov, ako sa stanovuje vo vnútroštátnom práve, ktoré je zlučiteľné s právom Únie. Komisia by mala posúdiť uskutočniteľnosť systému Únie, ktorým by sa prevádzkovateľom súkromných letov uložila povinnosť zhromažďovať a prenášať údaje o cestujúcich v leteckej doprave.

(8) Povinnosti leteckých dopravcov zhromažďovať a prenášať údaje API podľa tohto nariadenia by sa mali týkať všetkých cestujúcich a členov posádky na letoch do Únie, tranzitujúcich cestujúcich a členov posádky, ktorých cieľová destinácia sa nachádza mimo Únie, a všetkých členov posádky, ktorí nevykonávajú služobné povinnosti a využívajú let leteckého dopravcu v súvislosti so svojimi povinnosťami.

(9) Vzhľadom na to, že smernica (EÚ) 2016/681 sa nevzťahuje na vnútroštátne lety s odletom a pristátím na území toho istého členského štátu bez medzipristátia na území iného členského štátu alebo tretej krajiny, ako aj vzhľadom na nadnárodný rozmer trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje,

by takéto lety nemali patriť ani do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. Toto nariadenie by sa nemalo chápať tak, že ovplyvňuje možnosť členských štátov uložiť podľa ich vnútroštátneho práva a v súlade s právom Únie leteckým dopravcom povinnosť zhromažďovať a prenášať údaje API pri takýchto vnútroštátnych letoch.

(10) Vzhľadom na úzke prepojenie dotknutých právnych aktov Únie by vymedzenia pojmov stanovené v tomto nariadení mali byť v záujme konzistentnosti a súdržnosti v príslušných prípadoch zosúladené s vymedzeniami pojmov stanovenými v smernici (EÚ) 2016/681 a nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/12 ([5]) a mali by sa vykladať a uplatňovať so zreteľom na ne.

(11) Najmä položky informácií, ktoré spoločne predstavujú údaje API zhromažďované a následne prenášané podľa tohto nariadenia, by mali byť jasne a podrobne uvedené, pričom by mali zahŕňať informácie týkajúce sa každého cestujúceho a člena posádky, ako aj informácie o lete daného cestujúceho a člena posádky. Podľa tohto nariadenia a v súlade s medzinárodnými normami by takéto informácie o lete mali zahŕňať informácie o mieste na sedenie a batožine, ak sú takéto informácie dostupné, a informácie o hraničnom priechode vstupu na územie dotknutého členského štátu len v príslušných prípadoch, ak sa údaje API netýkajú letov vnútri EÚ. Ak sú informácie o batožine alebo mieste na sedenie dostupné v iných informačných systémoch, ktoré má letecký dopravca, jeho handlingová spoločnosť, jeho poskytovateľ systému alebo letisková spoločnosť k dispozícii, leteckí dopravcovia by mali tieto informácie začleniť medzi údaje API, ktoré sa majú poskytnúť útvaru PIU. Údaje API vymedzené a upravené v tomto nariadení nezahŕňajú biometrické údaje.

(12) S cieľom umožniť cestovanie bez cestovného dokladu, ak to členské štáty povoľujú podľa vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie, a to aj na základe medzinárodnej dohody, by malo byť možné, aby členský štát uložil leteckým dopravcom povinnosť poskytnúť cestujúcim možnosť, aby údaje API dobrovoľne nahrali automatizovanými prostriedkami, pričom by takéto údaje uchovával letecký dopravca s cieľom ich prenosu na účely budúcich letov.

(13) S cieľom umožniť flexibilitu a inovácie by mal mať v zásade každý letecký dopravca možnosť sám určiť, ako si bude plniť povinnosti týkajúce sa zhromažďovania údajov API stanovené v tomto nariadení, s ohľadom na rôzne druhy leteckých dopravcov vymedzené v tomto nariadení a ich príslušné obchodné modely, a to aj pokiaľ ide o časy registrácie a spoluprácu s letiskami. Keďže však existujú vhodné technologické riešenia, ktoré umožňujú automatizované zhromažďovanie určitých údajov API a zároveň zabezpečujú ich správnosť, úplnosť a aktuálnosť, a so zreteľom na výhody používania takejto technológie z hľadiska účinnosti a efektívnosti by sa od leteckých dopravcov malo vyžadovať, aby tieto údaje API zhromažďovali automatizovanými prostriedkami, a to načítaním informácií zo strojovo čitateľných údajov z cestovného dokladu. Ak použitie takýchto automatizovaných prostriedkov nie je za výnimočných okolností technicky možné, leteckí dopravcovia by mali výnimočne zhromažďovať údaje API manuálne, buď počas registrácie online, alebo počas registrácie na letisku, tak, aby zabezpečili plnenie svojich povinností podľa tohto nariadenia.

(14) Zhromažďovanie údajov API automatizovanými prostriedkami by sa malo prísne obmedziť na alfanumerické údaje uvedené v cestovnom doklade a nemalo by viesť k zhromažďovaniu biometrických údajov z cestovného dokladu. Keďže zhromažďovanie údajov API je súčasťou procesu registrácie, či už online, alebo na letisku, týmto nariadením sa neukladá leteckým dopravcom povinnosť skontrolovať cestovný doklad cestujúceho pri nástupe do lietadla. Súlad s týmto nariadením neukladá cestujúcim žiadnu povinnosť mať pri sebe cestovný doklad pri nástupe do lietadla. Tým by nemali byť dotknuté povinnosti vyplývajúce z iných právnych aktov Únie alebo vnútroštátneho práva, ktoré je v súlade s právom Únie.

(15) Zhromažďovanie údajov API z cestovných dokladov by malo byť takisto v súlade so štandardmi Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO) týkajúcimi sa strojovo čitateľných cestovných dokladov, ktoré boli začlenené do práva Únie prostredníctvom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1157 ([6]), nariadenia Rady (ES) č. 2252/2004 ([7]) a smernice Rady (EÚ) 2019/997 ([8]).

(16) S cieľom zabrániť tomu, aby leteckí dopravcovia museli vytvoriť a udržiavať viacero spojení s útvarmi PIU členských štátov na účely prenosu údajov API zhromaždených podľa tohto nariadenia, a tým sa vyhnúť súvisiacim nedostatkom a bezpečnostným rizikám, by sa malo prijať ustanovenie o tom, že na úrovni Únie bude vytvorený

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/12 z 19. decembra 2024 o zhromažďovaní a prenose vopred poskytovaných informácií o cestujúcich na účely posilnenia a uľahčenia kontrol na vonkajších hraniciach, ktorým sa mení nariadenia (EÚ) 2018/1726 a (EÚ) 2019/817 a zrušuje smernica Rady 2004/82/ES (Ú. v. EÚ L, 2025/12, 8.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/12/oj).

([6]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1157 z 20. júna 2019 o posilnení zabezpečenia preukazov totožnosti občanov Únie a dokladov o pobyte vydávaných občanom Únie a ich rodinným príslušníkom vykonávajúcim svoje právo na voľný pohyb (Ú. v. EÚ L 188, 12.7.2019, s. 67).

([7]) Nariadenie Rady (ES) č. 2252/2004 z 13. decembra 2004 o normách pre bezpečnostné znaky a biometriu v pasoch a cestovných dokladoch vydávaných členskými štátmi (Ú. v. EÚ L 385, 29.12.2004, s. 1).

([8]) Smernica Rady (EÚ) 2019/997 z 18. júna 2019, ktorou sa zavádza náhradný cestovný doklad EÚ a zrušuje rozhodnutie 96/409/SZBP (Ú. v. EÚ L 163, 20.6.2019, s. 1).

a prevádzkovaný jeden smerovač v súlade s týmto nariadením a nariadením (EÚ) 2025/12, ktorý bude slúžiť ako pripojovací a distribučný bod pre takéto prenosy. V záujme efektívnosti a nákladovej účinnosti by mal smerovač, pokiaľ je to technicky možné a v plnom súlade s pravidlami tohto nariadenia a nariadenia (EÚ) 2025/12, využívať technické komponenty iných relevantných systémov vytvorených podľa práva Únie, najmä webovú službu uvedenú v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2226 ([9]), bránu pre dopravcov uvedenú v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 ([10]) a bránu pre dopravcov uvedenú v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 ([11]). S cieľom znížiť vplyv na leteckých dopravcov a zabezpečiť harmonizovaný prístup k leteckým dopravcom by Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (ďalej len „eu-LISA“) zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1726 ([12]) mala, pokiaľ je to technicky a prevádzkovo možné, navrhnúť smerovač koherentným spôsobom a v súlade s povinnosťami stanovenými pre leteckých dopravcov v nariadeniach (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226 a (EÚ) 2018/1240.

(17) S cieľom zabezpečiť, aby boli údaje PNR pre útvary PIU čitateľné a aby ich systémy PNR riadne fungovali, by digitálne správy, ktoré posiela letecký dopravca a ktoré obsahujú jeden alebo viaceré záznamy o cestujúcich („správy obsahujúce údaje PNR“), mali leteckí dopravcovia prenášať a smerovač by ich mal zasielať v štandardizovanom formáte prostredníctvom štandardizovaných dátových polí alebo kódov, a to z hľadiska obsahu, ako aj štruktúry. Skôr ako sa smerovač uvedie do prevádzky v súvislosti s inými údajmi PNR by testy, ktoré má vykonať agentúra eu-LISA, mali zabezpečiť funkčnosť, rýchlosť a spoľahlivosť smerovača, aby sa umožnila takáto štandardizácia. Komisia by mala na tento účel podniknúť kroky potrebné na revíziu existujúcich vykonávacích právnych predpisov, ktoré boli prijaté podľa článku 16 smernice (EÚ) 2016/681, v ktorom sú stanovené spoločné protokoly a podporované formáty údajov. Takáto revízia by sa mala vykonávať v úzkej konzultácii so zástupcami členských štátov s cieľom využiť ich odborné znalosti a zaručiť, že na úrovni Únie sa v záujme fungovania smerovača zohľadnia najlepšie postupy, ktoré vypracujú pri vykonávaní smernice (EÚ) 2016/681 na vnútroštátnej úrovni. Pri takejto revízii by mala pomáhať kontaktná skupina pre údaje API-PNR.

(18) S cieľom zlepšiť efektívnosť zasielania údajov o letovej prevádzke a podporiť monitorovanie údajov API zasielaných útvarom PIU by mal smerovač prijímať informácie o letovej prevádzke v reálnom čase, ktoré zhromaždili iné organizácie, ako je Európska organizácia pre bezpečnosť leteckej prevádzky (Eurocontrol).

(19) Smerovač by mal slúžiť len na uľahčenie prenosu údajov API a iných údajov PNR od leteckých dopravcov útvarom PIU v súlade s týmto nariadením a nemal by slúžiť ako úložisko údajov API alebo iných údajov PNR. S cieľom minimalizovať akékoľvek riziko neoprávneného prístupu alebo iného zneužitia a v súlade so zásadou minimalizácie údajov by sa preto nemalo vykonávať žiadne uchovávanie údajov, pokiaľ to nie je nevyhnutne potrebné na technické účely súvisiace so zasielaním údajov, a údaje API alebo iné údaje PNR by sa mali okamžite, natrvalo a automatizovaným spôsobom zo smerovača vymazať po ukončení zasielania údajov alebo v príslušných prípadoch podľa tohto nariadenia by sa údaje API alebo iné údaje PNR nemali zasielať vôbec.

(20) S cieľom umožniť leteckým dopravcom čo najskôr využívať výhody, ktoré ponúka používanie smerovača vyvinutého agentúrou eu-LISA v súlade s týmto nariadením a nariadením (EÚ) 2025/12, ako aj získať skúsenosti s jeho používaním, by sa leteckým dopravcom mala poskytnúť možnosť, nie však uložiť povinnosť, používať smerovač na prenos informácií, ktoré sú povinní prenášať podľa smernice 2004/82/ES, počas dočasného obdobia. Toto dočasné obdobie by sa malo začať v okamihu uvedenia smerovača do prevádzky a malo by sa skončiť, keď sa prestanú uplatňovať povinnosti vyplývajúce z uvedenej smernice. S cieľom zabezpečiť, aby sa takéto dobrovoľné používanie smerovača uskutočňovalo zodpovedným spôsobom, by sa malo vyžadovať, aby členský štát, ktorý má dostávať informácie, vopred udelil písomný súhlas na žiadosť leteckého dopravcu a po tom, ako tento členský štát v prípade potreby vykoná overenie a získa záruky. Podobne, aby sa predišlo tomu, že leteckí dopravcovia opakovane

([9]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2226 z 30. novembra 2017, ktorým sa zriaďuje systém vstup/výstup na zaznamenávanie údajov o vstupe a výstupe štátnych príslušníkov tretích krajín prekračujúcich vonkajšie hranice členských štátov a o odopretí ich vstupu a stanovujú podmienky prístupu do systému vstup/výstup na účely presadzovania práva, a ktorým sa mení Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, a nariadenia (ES) č. 767/2008 a (EÚ) č. 1077/2011 (Ú. v. EÚ L 327, 9.12.2017, s. 20).

([10]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 z 12. septembra 2018, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, (EÚ) č. 515/2014, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2016/1624 a (EÚ) 2017/2226 (Ú. v. EÚ L 236, 19.9.2018, s. 1).

([11]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS) (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 60).

([12]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1726 zo 14. novembra 2018 o Agentúre Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA) a o zmene nariadenia (ES) č. 1987/2006 a rozhodnutia Rady 2007/533/SVV a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1077/2011 (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 99).

začnú a prestanú smerovač používať, malo by sa od nich vyžadovať, aby v prípade, že začnú smerovač dobrovoľne používať, tento smerovač používali i naďalej, pokiaľ sa neobjavia objektívne dôvody na ukončenie takéhoto používania smerovača na prenos informácií dotknutému členskému štátu, napríklad, ak sa zistí, že informácie sa neprenášajú zákonným, bezpečným, účinným a rýchlym spôsobom. V záujme riadneho uplatňovania tejto možnosti dobrovoľne používať smerovač a s náležitým ohľadom na práva a záujmy všetkých dotknutých strán by sa mali v tomto nariadení stanoviť potrebné pravidlá týkajúce sa konzultácií a poskytovania informácií. Akékoľvek takéto dobrovoľné používanie smerovača podľa smernice 2004/82/ES, ako sa stanovuje v tomto nariadení, by sa nemalo chápať tak, že akýmkoľvek spôsobom ovplyvňuje povinnosti leteckých dopravcov a členských štátov podľa uvedenej smernice.

(21) Požiadavky stanovené v tomto nariadení a v príslušných delegovaných a vykonávacích aktoch by mali viesť k jednotnému vykonávaniu tohto nariadenia zo strany leteckých dopravcov, čím by sa minimalizovali náklady na prepojenie ich príslušných systémov. S cieľom uľahčiť leteckým dopravcom harmonizované vykonávanie týchto požiadaviek, najmä pokiaľ ide o štruktúru, formát a prenosový protokol, by Komisia mala na základe spolupráce s útvarmi PIU, orgánmi iných členských štátov, leteckými dopravcami a príslušnými agentúrami Únie zabezpečiť, aby praktická príručka, ktorú vypracuje Komisia, poskytovala všetky potrebné usmernenia a vysvetlenia.

(22) S cieľom zlepšiť kvalitu údajov API by smerovač, ktorý sa ma zriadiť podľa tohto nariadenia, mal overiť, či sú údaje API, ktoré mu prenášajú leteckí dopravcovia, v súlade s podporovanými formátmi údajov. Ak smerovač overením zistil, že údaje nie sú v súlade s uvedenými formátmi údajov, mal by okamžite a automatizovaným spôsobom informovať dotknutého leteckého dopravcu.

(23) Cestujúci by mali mať možnosť poskytovať určité údaje API sami automatizovanými prostriedkami počas procesu registrácie online, napríklad prostredníctvom zabezpečenej aplikácie na smartfóne, počítači alebo webovej kamere cestujúceho so schopnosťou čítať strojovo čitateľné údaje cestovného dokladu. Ak sa cestujúci neregistrovali online, leteckí dopravcovia by im mali umožniť, aby poskytli požadované strojovo čitateľné údaje API počas registrácie na letisku použitím samoobslužného kiosku alebo za pomoci personálu leteckého dopravcu pri vybavovacom pulte. Bez toho, aby bola dotknutá sloboda leteckých dopravcov stanoviť letecké tarify a určovať si vlastnú obchodnú politiku, je dôležité, aby povinnosti podľa tohto nariadenia neviedli k neprimeraným prekážkam pre cestujúcich, ktorí nemajú možnosť použiť na poskytnutie údajov API online prostriedky, ako sú dodatočné poplatky za poskytnutie údajov API na letisku. Okrem toho by sa v tomto nariadení malo stanoviť prechodné obdobie, počas ktorého majú mať cestujúci možnosť poskytnúť údaje API manuálne v rámci registrácie online. V takýchto prípadoch by mali leteckí dopravcovia používať techniky overovania údajov.

(24) Je dôležité, aby systémy automatického zhromažďovania údajov a iné procesy zavedené podľa tohto nariadenia nemali negatívny vplyv na zamestnancov v leteckej doprave, ktorí by mali dostať možnosť zvyšovania si úrovne zručností a rekvalifikácie, v dôsledku čoho by sa zvýšila efektívnosť a spoľahlivosť zhromažďovania a prenosu údajov a zlepšili pracovné podmienky v tomto odvetví.

(25) S cieľom zabezpečiť spoločné spracúvanie údajov API a údajov PNR v záujme účinného boja proti terorizmu a závažnej trestnej činnosti v Únii a zároveň minimalizovať zasahovanie do základných práv cestujúcich, ktoré sú chránené chartou, by útvarmi PIU mali byť príslušné orgány v členských štátoch, ktoré sú poverené prijímať a následne ďalej spracúvať a ochraňovať údaje API zhromažďované a prenášané podľa tohto nariadenia. V záujme efektívnosti a v snahe minimalizovať všetky bezpečnostné riziká by mal smerovač, ktorý navrhne, vyvinie, hostingovo spravuje a technicky zabezpečuje v súlade s týmto nariadením a nariadením (EÚ) 2025/12 agentúra eu-LISA, prenášať údaje API, ktoré leteckí dopravcovia zhromaždili a preniesli do smerovača podľa tohto nariadenia, príslušným útvarom PIU. Vzhľadom na potrebnú úroveň ochrany údajov API, ktoré predstavujú osobné údaje, ako aj na zabezpečenie dôvernosti príslušných informácií, by mal údaje API smerovač zasielať príslušným útvarom PIU automatizovaným spôsobom. Týmto nariadením by nemala byť dotknutá možnosť členských štátov zriadiť jednotné kontaktné miesto pre údaje, ktoré zabezpečí ich pripojenie k smerovaču a integráciu so smerovačom.

(26) S cieľom zabezpečiť dodržiavanie práv ustanovených v charte, ako aj zabezpečiť prístupné a inkluzívne možnosti cestovania, najmä pre zraniteľné skupiny a osoby so zdravotným postihnutím, a v súlade s právami osôb so zdravotným postihnutím a osôb so zníženou pohyblivosťou v leteckej doprave stanovenými v nariadení Európskeho

parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 ([13]) by mali leteckí dopravcovia s podporou členských štátov zabezpečiť, aby mali cestujúci kedykoľvek možnosť poskytnúť potrebné údaje na letisku.

(27) V prípade letov mimo EÚ by mal útvar PIU toho členského štátu, na ktorého území bude mať let pristátie alebo z ktorého územia bude mať odlet, údaje API prijať zo smerovača pre všetky lety, pre ktoré sa zhromažďujú údaje PNR, v súlade so smernicou (EÚ) 2016/681. Smerovač by mal identifikovať let a príslušné útvary PIU na základe informácií uvedených v lokalizačnom zázname PNR, čo je údajový prvok spoločný pre súbory údajov API a údajov PNR, ktorý útvarom PIU umožňuje spoločne spracúvať údaje API a údaje PNR.

(28) V prípade letov vnútri EÚ by sa mal v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie stanoviť selektívny prístup, aby sa zabránilo neprimeranému zasahovaniu do príslušných základných práv cestujúcich chránených chartou a aby sa zabezpečil súlad s požiadavkami práva Únie týkajúcimi sa voľného pohybu osôb a zrušenia kontroly vnútorných hraníc. Keďže je dôležité zabezpečiť, aby mohli byť údaje API spracúvané spolu s údajmi PNR, uvedený prístup by mal byť zosúladený s prístupom uvedeným v smernici (EÚ) 2016/681. Z uvedených dôvodov by pri takýchto letoch mali byť údaje API zo smerovača zasielané príslušným útvarom PIU len vtedy, ak členské štáty určili dotknuté lety na základe článku 2 smernice (EÚ) 2016/681 a v súlade so selektívnym prístupom stanoveným v tomto nariadení. Členské štáty by mali mať možnosť uplatňovať smernicu (EÚ) 2016/681 na všetky lety vnútri EÚ s príletom na ich územie alebo odletom z ich územia len v prípadoch skutočnej a aktuálnej alebo predvídateľnej teroristickej hrozby a na základe rozhodnutia, ktoré je založené na posúdení hrozieb, časovo obmedzené na nevyhnutne potrebné obdobie a ktoré sa môže účinne preskúmať. V iných prípadoch by sa mal stanoviť selektívny prístup. Ako pripomenul Súdny dvor Európskej únie, táto selekcia znamená, že členské štáty zamerajú dotknuté povinnosti okrem iného len na určité letecké spojenia, vzorce cestovania alebo letiská, pričom uvedená selekcia má byť predmetom pravidelného prehodnocovania. Táto selekcia by okrem toho mala byť založená na objektívnom, riadne odôvodnenom a nediskriminačnom posúdení, v ktorom sa zohľadnia len kritériá, ktoré sú relevantné z hľadiska prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti s objektívnym, a to aj nepriamym prepojením s leteckou dopravou cestujúcich. Členské štáty by mali uchovávať všetku relevantnú dokumentáciu týkajúcu sa posúdenia, aby bolo možné vykonávať riadny dohľad a ich posúdenie pravidelne a najmenej každých 12 mesiacov preskúmať v súlade s článkom 13 ods. 7 tohto nariadenia.

(29) Na to, aby bolo možné pri letoch vnútri EÚ uplatňovať uvedený selektívny prístup podľa tohto nariadenia, malo by sa od členských štátov vyžadovať vypracovanie zoznamov vybraných letov alebo trás a ich vkladanie do smerovača, aby tak agentúra eu-LISA mohla zabezpečiť, že údaje API budú zo smerovača príslušným útvarom PIU zasielané len pri takýchto letoch alebo trasách a že pri iných letoch vnútri EÚ budú údaje API okamžite a natrvalo vymazané.

(30) S cieľom zvýšiť súlad medzi selektívnymi prístupmi jednotlivých členských štátov by Komisia mala uľahčovať pravidelnú výmenu názorov o voľbe kritérií výberu vrátane zdieľania najlepších postupov, ako aj dobrovoľnú výmenu informácií o vybraných letoch.

(31) V snahe zabrániť tomu, aby bola ohrozená účinnosť systému, ktorý závisí od zhromažďovania a prenosu údajov API podľa tohto nariadenia a údajov PNR v rámci systému zriadeného smernicou (EÚ) 2016/681 na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti, a to najmä vytvorením rizika obchádzania predpisov, by sa malo s informáciami o tom, ktoré lety vnútri EÚ boli členskými štátmi určené, zaobchádzať dôverne. Z uvedeného dôvodu by sa takéto informácie nemali zdieľať s leteckými dopravcami a od leteckých dopravcov by sa tak malo vyžadovať, aby zhromažďovali údaje API pri všetkých letoch, na ktoré sa toho nariadenie vzťahuje, vrátane všetkých letov vnútri EÚ, a aby ich následne prenášali do smerovača, kde by sa mal vykonať potrebný výber. Navyše vďaka zhromažďovaniu údajov API pri všetkých letoch vnútri EÚ nemajú cestujúci vedomosť o tom, pri ktorých vybraných letoch vnútri EÚ sa údaje API, a teda aj údaje PNR, v súlade s posúdením členských štátov zasielajú útvarom PIU. Takýto prístup zároveň zabezpečuje, aby sa všetky zmeny týkajúce sa uvedeného výberu mohli vykonať okamžite a účinne bez toho, aby to pre leteckých dopravcov predstavovalo neprimeranú ekonomickú a prevádzkovú záťaž.

(32) Toto nariadenie nepovoľuje zhromažďovanie alebo prenos údajov API pri letoch vnútri EÚ na účely boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu v súlade s právom Únie a judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie.

(33) V záujme zabezpečenia súladu so základným právom na ochranu osobných údajov by sa v tomto nariadení mali určiť prevádzkovateľ a sprostredkovateľ a stanoviť pravidlá týkajúce sa auditov. V záujme účinného monitorovania, zabezpečenia primeranej ochrany osobných údajov a minimalizovania bezpečnostných rizík by sa mali zároveň stanoviť pravidlá logovania, bezpečnosti spracúvania údajov a vlastného monitorovania. Ak sa uvedené ustanovenia

([13]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 z 5. júla 2006 o právach zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou v leteckej doprave (Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 1).

týkajú spracúvania osobných údajov, mali by byť v súlade s všeobecne uplatniteľnými právnymi aktmi Únie o ochrane osobných údajov, konkrétne nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 ([14]) a (EÚ) 2018/1725 ([15]).

(34) Bez toho, aby boli dotknuté konkrétnejšie pravidlá stanovené v tomto nariadení, pokiaľ ide o spracúvanie osobných údajov, na spracúvanie osobných údajov leteckými dopravcami podľa tohto nariadenia by sa malo vzťahovať nariadenie (EÚ) 2016/679. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 ([16]) by sa mala uplatňovať na spracúvanie osobných údajov podľa tohto nariadenia príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ktoré sú vymedzené v uvedenej smernici, na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií vrátane ochrany pred ohrozením verejnej bezpečnosti a predchádzania takémuto ohrozeniu. Nariadenie (EÚ) 2018/1725 by sa malo uplatňovať na spracúvanie osobných údajov agentúrou eu-LISA, keď vykonáva svoje povinnosti podľa tohto nariadenia.

(35) Vzhľadom na právo cestujúcich byť informovaní o spracovaní ich osobných údajov by členské štáty mali zabezpečiť, aby boli cestujúcim poskytované presné informácie o zhromažďovaní údajov API, prenose takýchto údajov útvarom PIU, ale aj o právach cestujúcich ako dotknutých osôb, ktoré sú ľahko dostupné a ľahko zrozumiteľné, a to tak v čase rezervácie, ako aj v čase registrácie.

(36) Audity ochrany osobných údajov, za ktoré sú zodpovedné členské štáty, by mali vykonávať nezávislé dozorné orgány uvedené v článku 41 smernice (EÚ) 2016/680 alebo audítorský orgán, ktorý touto úlohou poveril dozorný orgán.

(37) Účelom operácií spracúvania údajov podľa tohto nariadenia, konkrétne zasielania údajov API od leteckých dopravcov útvarom PIU členských štátov cez smerovač, je pomáhať týmto orgánom pri plnení ich povinností a úloh v súlade so smernicou (EÚ) 2016/681. Členské štáty by preto mali určiť orgány, ktoré budú prevádzkovateľmi v prípade spracúvania údajov v smerovači, zasielania údajov zo smerovača útvarom PIU, a následného spracúvania týchto údajov v súlade so smernicou (EÚ) 2016/681. Členské štáty by mali tieto orgány oznámiť Komisii a agentúre eu-LISA. V prípade spracúvania osobných údajov v smerovači by členské štáty mali byť spoločnými prevádzkovateľmi v súlade s článkom 21 smernice (EÚ) 2016/680. Leteckí dopravcovia by zase mali byť samostatnými prevádzkovateľmi, pokiaľ ide o spracúvanie údajov API predstavujúcich osobné údaje podľa tohto nariadenia. V tomto zmysle by leteckí dopravcovia a útvary PIU mali byť samostatnými prevádzkovateľmi, pokiaľ ide o operácie spracúvania údajov API podľa tohto nariadenia. Keďže agentúra eu-LISA je zodpovedná za navrhovanie, vývoj, hosting a technickú správu smerovača, mala by byť spracovateľom pri spracúvaní údajov API predstavujúcich osobné údaje smerovačom, a to aj pri zasielaní údajov zo smerovača útvarom PIU a uchovávaní týchto údajov v smerovači, pokiaľ je toto uchovávanie potrebné na technické účely.

(38) Smerovač, ktorý sa má vytvoriť a prevádzkovať podľa tohto nariadenia a nariadenia (EÚ) 2025/12 by mal zredukovať a zjednodušiť technické pripojenia potrebné na prenos údajov API podľa tohto nariadenia, pričom tieto pripojenia by sa mali obmedziť na jedno za každého leteckého dopravcu a za útvar PIU. V tomto nariadení by sa preto pre útvary PIU a leteckých dopravcov mala stanoviť povinnosť vytvoriť takéto pripojenie k smerovaču a dosiahnuť požadovanú integráciu so smerovačom, aby sa mohlo zabezpečiť riadne fungovanie systému na prenos údajov API zriadeného týmto nariadením. Návrh a vývoj smerovača agentúrou eu-LISA by mal umožniť účinné a efektívne pripojenie a integráciu systémov a infraštruktúry leteckých dopravcov tým, že spĺňa všetky príslušné normy a technické požiadavky. Aby sa zabezpečilo riadne fungovanie systému zriadeného týmto nariadením, mali by sa stanoviť podrobné pravidlá. Pri navrhovaní a vývoji smerovača by agentúra eu-LISA mala zabezpečiť, aby údaje API a iné údaje PNR prenášané leteckými dopravcami a zasielané útvarom PIU boli počas tranzitu šifrované.

([14]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

([15]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

([16]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89).

(39) Vzhľadom na záujmy, ktoré Únia v tejto oblasti sleduje, by všetky náklady, ktoré vzniknú agentúre eu-LISA pri plnení jej úloh podľa tohto nariadenia v súvislosti so smerovačom, mali byť hradené z rozpočtu Únie, a to aj pokiaľ ide o návrh a vývoj smerovača, hosting a technickú správu smerovača a riadiacu štruktúru v agentúre eu-LISA na podporu návrhu, vývoja, hostingu a technickej správy smerovača. To isté môže platiť aj pre náklady, ktoré vzniknú členským štátom v súvislosti s ich pripojeniami k smerovaču a integráciou so smerovačom a ich údržbou, ako sa vyžaduje podľa tohto nariadenia, v súlade s uplatniteľným právom Únie. Je dôležité, aby rozpočet Únie poskytoval členským štátom na pokrytie týchto nákladov zodpovedajúcu finančnú podporu. Finančné potreby členských štátov by sa preto mali podporovať zo všeobecného rozpočtu Únie v súlade s pravidlami oprávnenosti a mierami spolufinancovania stanovenými v príslušných právnych aktoch Únie. Ročný príspevok Únie pridelený agentúre eu-LISA by mal pokrývať potreby spojené s hostingom a technickou správou smerovača na základe posúdenia, ktoré vykonáva agentúra eu-LISA. Z rozpočtu Únie by sa mala pokryť aj podpora, ako je odborná príprava, poskytovaná agentúrou eu-LISA leteckým dopravcom a útvarom PIU s cieľom umožniť účinný prenos a zasielanie údajov API cez smerovač. Náklady, ktoré vzniknú nezávislým vnútroštátnym dozorným orgánom v súvislosti s úlohami, ktoré im boli zverené podľa tohto nariadenia, by mali hradiť príslušné členské štáty.

(40) Členské štáty môžu v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1726 poveriť agentúru eu-LISA úlohou uľahčovať prepojenie s leteckými dopravcami s cieľom pomôcť členským štátom pri vykonávaní smernice (EÚ) 2016/681, najmä zhromažďovaním a prenosom údajov PNR cez smerovač. Na tento účel a z dôvodov nákladovej efektívnosti a účinnosti na strane členských štátov a leteckých dopravcov by sa týmto nariadením malo od leteckých dopravcov vyžadovať, aby používali smerovač pri prenose iných údajov PNR, na ktoré sa vzťahuje smernica (EÚ) 2016/681, do databáz ich príslušných útvarov PIU v rámci vnútroštátnych opatrení na vykonávanie ustanovenia uvedenej smernice o povinnosti členských štátov zabezpečiť, aby leteckí dopravcovia prenášali údaje PNR do príslušných útvarov PIU metódou „push“.

(41) S cieľom zabezpečiť, aby sa dotknuté údaje spracúvali zákonným, bezpečným, účinným a rýchlym spôsobom, by sa pravidlá stanovené v tomto nariadení v súvislosti so smerovačom a zasielaním údajov API zo smerovača útvarom PIU mali primerane uplatňovať aj na iné údaje PNR. Tieto pravidlá sa týkajú aj povinností stanovených v tomto nariadení, pokiaľ ide o prenos a zasielanie údajov v spojení s letmi vnútri EÚ, v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, ako aj pripojenia leteckých dopravcov a útvarov PIU k smerovaču. Pokiaľ ide o pravidlá týkajúce sa načasovania prenosov, prenosových protokolov a formátov údajov, v ktorých sa musia správy obsahujúce údaje PNR zasielať do smerovača, uplatňujú sa príslušné ustanovenia smernice (EÚ) 2016/681.

(42) Malo by sa objasniť, že používanie smerovača v spojení s inými údajmi PNR má vplyv len na spôsob, akým sa tieto údaje prenášajú a zasielajú do databáz útvarov PIU dotknutých členských štátov. Povinnosti vyplývajúce z tohto nariadenia v súvislosti so zhromažďovaním údajov API sa neuplatňujú na všetky tieto iné údaje PNR. Takéto zhromažďovanie by namiesto toho mala naďalej upravovať výlučne smernica (EÚ) 2016/681, a to len v rozsahu, v akom leteckí dopravcovia takéto údaje už zhromaždili pri bežnom výkone svojich činností v zmysle príslušného ustanovenia uvedenej smernice. Navyše by tak ako v prípade údajov API, ktoré zhromažďujú leteckí dopravcovia a ktoré sa prenášajú útvarom PIU v súlade s týmto nariadením, nemali byť dotknuté pravidlá uvedenej smernice týkajúce sa záležitostí, na ktoré sa toto nariadenie konkrétne nevzťahuje, najmä pravidlá následného spracúvania iných údajov PNR, ktoré prijímajú útvary PIU. Preto sa tieto pravidlá naďalej uplatňujú na takéto údaje.

(43) Nemožno vylúčiť, že za výnimočných okolností prestane napriek všetkým primeraným opatreniam prijatým v súlade s týmto nariadením, riadne fungovať centrálna infraštruktúra alebo jeden z technických komponentov smerovača alebo komunikačná infraštruktúra pripájajúca útvary PIU a leteckých dopravcov k smerovaču, takže bude technicky nemožné, aby leteckí dopravcovia prenášali alebo útvary PIU prijímali údaje API. Vzhľadom na nedostupnosť smerovača, ako aj na skutočnosť, že leteckí dopravcovia nebudú mať vo všeobecnosti reálnu možnosť použiť na zákonný, bezpečný, účinný a rýchly prenos údajov API ovplyvnených touto poruchou žiadne alternatívne prostriedky, povinnosť leteckých dopravcov prenášať takéto údaje API do smerovača by mala byť pozastavená dovtedy, kým bude takáto technická nemožnosť pretrvávať. Aby sa však zabezpečila dostupnosť údajov API potrebných na prevenciu, odhaľovanie, vyšetrovanie a stíhanie trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti, leteckí dopravcovia by mali naďalej zhromažďovať a uchovávať údaje API, aby ich mohli prenášať, hneď ako sa technická nemožnosť odstráni. S cieľom minimalizovať trvanie a negatívne dôsledky akejkoľvek technickej nemožnosti by sa mali dotknuté strany o nej navzájom bezodkladne informovať a mali by okamžite prijať všetky opatrenia potrebné na jej odstránenie. Týmto ustanovením by nemali byť dotknuté povinnosti, ktoré všetkým dotknutým stranám vyplývajú z tohto nariadenia, a to zabezpečiť riadne fungovanie smerovača a ich príslušných

systémov a infraštruktúry, a nemala by ňou byť dotknutá ani skutočnosť, že na leteckých dopravcov sa uplatňujú sankcie, ak nesplnia uvedené povinnosti, a to aj v prípadoch, ak sa na toto ustanovenie odvolávajú v neopodstatnených prípadoch. S cieľom odradiť od takého zneužívania a uľahčiť dozor a prípadné ukladanie sankcií by leteckí dopravcovia, ktorí sa na takúto úpravu odvolávajú z dôvodu poruchy svojho vlastného systému a infraštruktúry, mali o tom informovať príslušný dozorný orgán.

(44) Ak leteckí dopravcovia udržiavajú priame spojenia s útvarmi PIU na účely prenosu údajov API, tieto spojenia môžu predstavovať vhodné prostriedky zabezpečujúce potrebnú úroveň bezpečnosti údajov na prenos údajov API priamo útvarom PIU v prípade, že je technicky nemožné použiť smerovač. Útvary PIU by vo výnimočnom prípade, ak nie je technicky možné použiť smerovač, mali mať možnosť požiadať leteckých dopravcov, aby použili takéto vhodné prostriedky, čo však neznamená, že leteckí dopravcovia sú povinní udržiavať alebo nadväzovať takéto priame spojenia alebo zavádzať akékoľvek iné vhodné prostriedky na zabezpečenie potrebnej úrovne bezpečnosti údajov na prenos údajov API priamo útvarom PIU. Výnimočný prenos údajov API akýmikoľvek inými vhodnými prostriedkami, napríklad šifrovanou e-mailovou správou alebo zabezpečeným webovým portálom, s výnimkou používania neštandardných elektronických formátov by mal zabezpečiť potrebnú úroveň bezpečnosti údajov, kvality a ochrany údajov. Údaje API, ktoré prijímajú útvary PIU takýmito inými vhodnými prostriedkami, by sa mali ďalej spracúvať v súlade s pravidlami a zárukami ochrany údajov, ktoré sú stanovené v smernici (EÚ) 2016/681. Po oznámení agentúry eu-LISA, že technická nemožnosť bola úspešne odstránená, a keď sa potvrdí, že zasielanie údajov API útvaru PIU cez smerovač bolo dokončené, by mal útvar PIU ihneď vymazať údaje API, ktoré predtým prijal akýmikoľvek inými vhodnými prostriedkami. Týmto vymazaním by nemali byť dotknuté osobitné prípady, keď údaje API, ktoré útvary PIU prijali akýmikoľvek inými vhodnými prostriedkami, boli medzitým ďalej spracované v súlade so smernicou (EÚ) 2016/681 na osobitné účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania alebo trestného stíhania trestných činov terorizmu alebo závažnej trestnej činnosti.

(45) Na to, aby sa zabezpečilo účinné uplatňovanie pravidiel tohto nariadenia leteckými dopravcami, by sa malo vypracovať ustanovenie o určovaní a oprávňovaní vnútroštátnych orgánov ako vnútroštátnych orgánov dohľadu nad údajmi API poverených monitorovaním uplatňovania uvedených pravidiel. Členské štáty môžu určiť svoje útvary PIU ako vnútroštátne orgány dohľadu nad údajmi API. Pravidlami tohto nariadenia o takomto monitorovaní, a to aj pokiaľ ide o prípadné ukladanie sankcií, by nemali byť dotknuté úlohy a právomoci dozorných orgánov stanovené v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679 a so smernicou (EÚ) 2016/680, a to ani v súvislosti so spracúvaním osobných údajov podľa tohto nariadenia.

(46) Členské štáty by mali stanoviť účinné, primerané a odrádzajúce sankcie, ktoré zahŕňajú finančné, ako aj nefinančné sankcie, voči leteckým dopravcom, ktorí si neplnia povinnosti vyplývajúce z tohto nariadenia, vrátane povinnosti zhromažďovať údaje API automatizovanými prostriedkami a prenášať údaje v súlade so stanovenými lehotami, formátmi a protokolmi. Členské štáty by mali predovšetkým zabezpečiť, aby opakované neplnenie povinnosti leteckých dopravcov ako právnických osôb prenášať akékoľvek údaje API do smerovača v súlade s týmto nariadením podliehalo primeraným finančným sankciám až do výšky 2 % globálneho obratu leteckého dopravcu v predchádzajúcom finančnom roku. Členské štáty by okrem toho mali mať možnosť uplatňovať voči leteckým dopravcom sankcie, a to aj finančné sankcie, za iné formy neplnenia povinností podľa tohto nariadenia.

(47) Pri stanovovaní pravidiel týkajúcich sa sankcií uplatniteľných na leteckých dopravcov podľa tohto nariadenia by členské štáty mohli vziať do úvahy schopnosť zabezpečiť úplnú presnosť údajov z technického a prevádzkového hľadiska. Okrem toho by sa pri ukladaní sankcií malo stanoviť ich uplatňovanie a výška. Vnútroštátne orgány dohľadu nad údajmi API by mohli zohľadniť opatrenia, ktoré letecký dopravca prijal na zmiernenie daného problému, ako aj mieru jeho spolupráce s vnútroštátnymi orgánmi.

(48) Keďže smerovač by mala navrhnúť, vyvinúť, hosťovať a technicky spravovať agentúra eu-LISA, je potrebné zmeniť nariadenie (EÚ) 2018/1726, a to doplnením uvedených úloh k úlohám agentúry eu-LISA. S cieľom uchovávať správy a štatistiky týkajúce sa smerovača v centrálnom úložisku na účely podávania správ a štatistiky (ďalej len „CRRS“) zriadenom nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/818 ([17]) je potrebné zmeniť uvedené nariadenie. S cieľom podporovať presadzovanie tohto nariadenia vnútroštátnym orgánom dohľadu nad údajmi API je nevyhnutné, aby zmeny nariadenia (EÚ) 2019/818 zahŕňali ustanovenia týkajúce sa štatistík o tom, či sú údaje API presné a úplné, napríklad tým, že sa uvedie, či údaje boli zhromaždené automatizovaným spôsobom. Takisto je dôležité zhromažďovať spoľahlivé a užitočné štatistiky o vykonávaní tohto nariadenia s cieľom podporiť jeho ciele a poskytnúť informácie na účely hodnotení v zmysle tohto nariadenia. Agentúra eu-LISA by mala Komisii na jej žiadosť poskytnúť štatistiky osobitných aspektov týkajúcich sa vykonávania tohto nariadenia, ako sú súhrnné

([17]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/818 z 20. mája 2019 o stanovení rámca pre interoperabilitu medzi informačnými systémami EÚ v oblasti policajnej a justičnej spolupráce, azylu a migrácie a o zmene nariadení (EÚ) 2018/1726, (EÚ) 2018/1862 a (EÚ) 2019/816 (Ú. v. EÚ L 135, 22.5.2019, s. 85).

štatistiky zasielania údajov API útvarom PIU. Tieto štatistky by nemali obsahovať žiadne osobné údaje. CRRS by preto malo poskytovať štatistiky založené na údajoch API len na účely vykonávania a účinného monitorovania uplatňovania tohto nariadenia. Údaje, ktoré smerovač automaticky zasiela do CRRS na tento účel, by nemali umožňovať identifikáciu príslušných cestujúcich.

(49) S cieľom zvýšiť zrozumiteľnosť a právnu istotu, prispieť k zaisteniu kvality údajov, zabezpečiť zodpovedné používanie automatizovaných prostriedkov na zhromažďovanie strojovo čitateľných údajov API podľa tohto nariadenia, zabezpečiť manuálne zhromažďovanie údajov API za výnimočných okolností a počas prechodného obdobia, s cieľom objasniť technické požiadavky, ktoré sa vzťahujú na leteckých dopravcov a ktoré sú potrebné na zabezpečenie bezpečného, účinného a rýchleho prenosu údajov API zhromaždených podľa tohto nariadenia do smerovača, a to tak, aby to nevplývalo na cestovanie cestujúcich a leteckých dopravcov viac, než je potrebné, a s cieľom zabezpečiť, aby sa nepresné alebo neúplné údaje alebo údaje, ktoré už nie sú aktuálne, opravili, doplnili alebo aktualizovali, by sa na Komisiu mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), pokiaľ ide o ukončenie prechodného obdobia na manuálne zhromažďovanie údajov API; prijímanie opatrení týkajúcich sa technických požiadaviek a prevádzkových pravidiel, ktoré by mali leteckí dopravcovia dodržiavať v súvislosti s používaním automatizovaných prostriedkov na zhromažďovanie strojovo-čitateľných údajov API podľa tohto nariadenia a na manuálne zhromažďovanie údajov API za výnimočných okolností a počas prechodného obdobia, a to vrátane požiadaviek na bezpečnosť údajov; stanovenie podrobných pravidiel týkajúcich sa spoločných protokolov a podporovaných formátov údajov, ktoré sa majú používať na šifrované prenosy údajov API do smerovača, vrátane požiadaviek na bezpečnosť údajov; ako aj o stanovenie podrobných pravidiel opravy, doplnenia a aktualizácie údajov API. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami vrátane leteckých dopravcov, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016 ([18]). Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov. V závislosti od daného stavu vývoja sa tieto technické požiadavky a prevádzkové pravidlá môžu časom meniť.

(50) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia, najmä pokiaľ ide o uvedenie smerovača do prevádzky, technické a procesné pravidlá overovania údajov a oznámení, technické a procesné pravidlá pre zasielanie údajov API zo smerovača útvarom PIU spôsobom, ktorým sa zabezpečí, že zasielanie bude bezpečné, účinné a rýchle a nebude vplývať na cestovanie cestujúcich a leteckých dopravcov viac, ako je potrebné, spojenia útvarov PIU so smerovačom a ich integráciu so smerovačom, spresniť povinnosti členských štátov ako spoločných prevádzkovateľov, napríklad pokiaľ ide o identifikáciu a riadenie bezpečnostných incidentov vrátane porušení ochrany osobných údajov, ako aj vzťah medzi spoločnými prevádzkovateľmi a agentúrou eu-LISA ako sprostredkovateľom vrátane pomoci agentúry eu-LISA prevádzkovateľom vhodnými technickými a organizačnými opatreniami, pokiaľ je to možné, na plnenie povinností prevádzkovateľa reagovať na žiadosti o výkon práv dotknutej osoby, by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ([19]).

(51) Všetkým zainteresovaným stranám, a najmä leteckým dopravcom a útvarom PIU, by sa mal poskytnúť dostatočný čas na vykonanie potrebných prípravných prác, aby mohli plniť svoje príslušné povinnosti podľa tohto nariadenia, pričom treba mať na zreteli, že niektoré z uvedených prípravných prác, ako napr. tie, ktoré sa týkajú povinností vytvoriť pripojenie k smerovaču a dosiahnuť integráciu so smerovačom, možno finalizovať až po ukončení fázy návrhu a vývoja smerovača a po uvedení smerovača do prevádzky. Toto nariadenie by sa preto malo uplatňovať až od vhodného dátumu, ktorý by mal nasledovať po dátume uvedenia smerovača do prevádzky, ako je Komisiou stanovený v súlade s týmto nariadením a nariadením (EÚ) 2025/12. Komisia by však mala mať možnosť prijímať delegované a vykonávacie akty podľa tohto nariadenia už od skoršieho dátumu, aby sa tak čo najskôr zabezpečila prevádzkyschopnosť systému zriadeného týmto nariadením.

(52) Fázy návrhu a vývoja smerovača stanovené v tomto nariadení a v nariadení (EÚ) 2025/12, by sa mali začať a ukončiť čo najskôr, aby sa mohol smerovač uviesť do prevádzky čo najrýchlejšie, čo si tiež vyžaduje prijatie príslušných vykonávacích aktov stanovených v tomto nariadení. V záujme hladkého a účinného priebehu týchto fáz by sa mala zriadiť osobitná Rada pre riadenie programu, ktorá by vykonávala dohľad nad plnením úloh agentúry eu-LISA počas

([18]) Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

([19]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

týchto fáz. Táto rada by zanikla dva roky po uvedení smerovača do prevádzky. Okrem toho by sa mal vytvoriť osobitný poradný orgán v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1726 – poradná skupina pre údaje API a PNR, ktorej cieľom by bolo poskytovať agentúre eu-LISA a Rade pre riadenie programu odborné znalosti týkajúce sa fáz návrhu a vývoja smerovača a agentúre eu-LISA odborné znalosti týkajúce sa hostingu a správy smerovača. Rada pre riadenie programu a poradná skupina pre údaje API a PNR by mali byť zriadené a fungovať podľa vzoru existujúcich rád pre riadenie programu a poradných skupín.

(53) Bezodkladne by sa malo poskytnúť aj objasnenie uvedené v tomto nariadení, pokiaľ ide o uplatňovanie špecifikácií týkajúcich sa používania automatizovaných prostriedkov podľa smernice 2004/82/ES. Ustanovenia o týchto záležitostiach by sa preto mali uplatňovať odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. S cieľom čo najrýchlejšie umožniť dobrovoľné používanie smerovača by sa okrem ustanovení o takomto používaní, ako aj niektoré ďalšie ustanovenia potrebné na zabezpečenie toho, aby sa takéto používanie uskutočňovalo zodpovedným spôsobom, mali uplatňovať čo najskôr, t. j. od okamihu uvedenia smerovača do prevádzky.

(54) Na účely tohto nariadenia a nariadenia (EÚ) 2025/12 by mala existovať jednotná riadiaca štruktúra. S cieľom umožňovať a podporovať komunikáciu medzi zástupcami leteckých dopravcov a zástupcami orgánov členských štátov príslušných podľa tohto nariadenia a podľa nariadenia (EÚ) 2025/12 na zasielanie údajov API zo smerovača by sa mali najneskôr dva roky od uvedenia smerovača do prevádzky zriadiť dva osobitné orgány. O technických záležitostiach týkajúcich sa používania a fungovania smerovača by sa malo diskutovať v kontaktnej skupine pre údaje API-PNR, v ktorej by mali byť prítomní aj zástupcovia agentúry eu-LISA. O politických záležitostiach, napríklad v súvislosti so sankciami, by sa malo diskutovať v expertnej skupine pre údaje API.

(55) Toto nariadenie by malo podliehať pravidelným hodnoteniam, aby sa zabezpečilo monitorovanie jeho účinného uplatňovania. Zhromažďovanie údajov API by predovšetkým nemalo byť na úkor cestovného komfortu legitímnych cestujúcich. Komisia by preto mala do svojich pravidelných hodnotiacich správ o uplatňovaní tohto nariadenia zahrnúť posúdenie vplyvu tohto nariadenia na cestovný komfort legitímnych cestujúcich. Súčasťou hodnotenia by malo byť aj posúdenie kvality údajov posielaných zo smerovača, ako aj výkonnosti smerovača vo vzťahu k útvarom PIU.

(56) Vzhľadom na to, že toto nariadenie si vyžaduje dodatočné úpravy a administratívne náklady zo strany leteckých dopravcov, celkové regulačné zaťaženie v odvetví leteckej dopravy by malo byť podrobené dôkladnému preskúmaniu. V tejto súvislosti by sa v správe o hodnotení fungovania tohto nariadenia malo posúdiť, do akej miery boli splnené ciele tohto nariadenia a do akej miery ovplyvnilo konkurencieschopnosť odvetvia.

(57) Ciele tohto nariadenia, konkrétne prispievať k prevencii, odhaľovaniu, vyšetrovaniu a stíhaniu trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale vzhľadom na nadnárodný rozmer predmetných činov a na potrebu spolupracovať pri ich účinnom riešení na cezhraničnom základe, ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Únia preto môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

(58) Týmto nariadením nie sú dotknuté právomoci členských štátov v súvislosti s vnútroštátnymi právnym právom týkajúcimi sa národnej bezpečnosti, ak je takéto právo v súlade s právom Únie.

(59) Týmto nariadením nie je dotknutá právomoc členských štátov zhromažďovať podľa svojho vnútroštátneho práva údaje cestujúcich od iných dopravcov ako tých, ktorí sú uvedení v tomto nariadení, ak je takéto vnútroštátne právo v súlade s právom Únie.

(60) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu,

(61) V súlade s článkom 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, Írsko oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia.

(62) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1725 sa konzultovalo s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý vydal 8. februára 2023 ([20]) svoje stanovisko,

([20]) Ú. v. EÚ C 84, 7.3.2023, s. 2.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti stanovujú pravidlá týkajúce sa:

a) zhromažďovania vopred poskytovaných informácií o cestujúcich (ďalej len „API“) pri letoch mimo EÚ a letoch vnútri EÚ leteckými dopravcami;

b) prenosu údajov API a iných údajov PNR leteckými dopravcami do smerovača;

c) zasielania údajov API a iných údajov PNR pri letoch mimo EÚ a určených letoch vnútri EÚ zo smerovača útvarom informácií o cestujúcich (ďalej len „útvary PIU“).

Týmto nariadením nie je dotknuté nariadenie (EÚ) 2016/679, nariadenie (EÚ) 2018/1725 a smernica (EÚ) 2016/680.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

Toto nariadenie sa uplatňuje na leteckých dopravcov, ktorí vykonávajú:

a) lety mimo EÚ;

b) lety vnútri EÚ, ktoré odlietajú z územia, prilietajú na územie alebo majú medzipristátie na území aspoň jedného členského štátu, ktorý Komisii oznámil svoje rozhodnutie uplatňovať smernicu (EÚ) 2016/681 na lety vnútri EÚ v súlade s článkom 2 ods. 1 uvedenej smernice.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „letecký dopravca“ je letecký dopravca v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 1 smernice (EÚ) 2016/681;

2. „let mimo EÚ“ je akýkoľvek let mimo EÚ v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 2 smernice (EÚ) 2016/681;

3. „let vnútri EÚ“ je akýkoľvek let vnútri EÚ v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 3 smernice (EÚ) 2016/681;

4. „pravidelný let“ je pravidelný let v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 5 nariadenia (EÚ) 2025/12;

5. „nepravidelný let“ je nepravidelný let v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 6 nariadenia (EÚ) 2025/12;

6. „cestujúci“ je cestujúci v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 4 smernice (EÚ) 2016/681;

7. „posádka“ je každá osoba prítomná na palube lietadla počas letu, ktorá nie je cestujúcim a na palube lietadla pracuje alebo obsluhuje lietadlo, vrátane letovej posádky a palubných sprievodcov;

8. „vopred poskytované informácie o cestujúcich“ alebo „údaje API“ sú údaje a informácie o lete uvedené v článku 4 ods. 2 a 3;

9. „iné údaje zo záznamov o cestujúcich“ alebo „iné údaje PNR“ sú záznamy o cestujúcich v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 5 smernice (EÚ) 2016/681, a ktoré sú uvedené v prílohe I k uvedenej smernici s výnimkou bodu 18 uvedenej prílohy;

10. „útvar informácií o cestujúcich“ alebo „útvar PIU“ je útvar informácií o cestujúcich uvedený v oznámení členských štátov Komisii a v zmene tohto oznámenia uverejnených Komisiou podľa článku 4 ods. 5 smernice (EÚ) 2016/681;

11. „trestné činy terorizmu“ sú teroristické trestné činy uvedené v článkoch 3 až 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541 ([21]);

12. „závažná trestná činnosť“ je závažná trestná činnosť v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 9 smernice (EÚ) 2016/681;

13. „smerovač“ je smerovač uvedený v článku 9 tohto nariadenia a v článku 11 nariadenia (EÚ) 2025/12;

14. „osobné údaje“ sú osobné údaje v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 1 smernice (EÚ) 2016/680 a v článku 4 bode 1 nariadenia (EÚ) 2016/679;

15. „údaje o letovej prevádzke v reálnom čase“ sú informácie o letoch, ktoré prilietajú na letisko a letoch, ktoré odlietajú z letiska, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

KAPITOLA 2

ZHROMAŽĎOVANIE, PRENOS, UCHOVÁVANIE A VYMAZÁVANIE ÚDAJOV API

Článok 4

Zhromažďovanie údajov API leteckými dopravcami

1. Leteckí dopravcovia zhromažďujú údaje API každého cestujúceho a člena posádky na letoch uvedených v článku 2, ktoré sa majú preniesť do smerovača v súlade s článkom 5. Ak ide o let so spoločnými letovými kódmi medzi leteckými dopravcami, povinnosť prenášať údaje API má letecký dopravca, ktorý let prevádzkuje.

2. Údaje API zahŕňajú iba nasledujúce údaje, ktoré sa týkajú každého cestujúceho a člena posádky na danom lete:

a) celé priezvisko, celé meno alebo mená;

b) dátum narodenia, pohlavie a štátnu príslušnosť;

c) druh a číslo cestovného dokladu a trojmiestny kód krajiny, v ktorej bol cestovný doklad vydaný;

d) dátum skončenia platnosti cestovného dokladu;

e) identifikačné číslo záznamu o cestujúcom, ktoré používa letecký dopravca na vyhľadanie cestujúceho vo svojom informačnom systéme (lokalizačný záznam PNR);

f) informácie o mieste na sedenie zodpovedajúce číslu sedadla v lietadle, ktoré bolo pridelené cestujúcemu, ak sú takéto informácie k dispozícii;

g) číslo alebo čísla označenia batožiny a počet a hmotnosť registrovaných kusov batožiny, ak sú takéto informácie k dispozícii;

h) kód uvádzajúci metódu použitú na zachytávanie a validáciu údajov uvedených v písmenách a) až d).

3. Údaje API zahŕňajú okrem toho výlučne nasledujúce informácie o lete, ktoré sa týkajú letu každého cestujúceho a člena posádky:

([21]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541 z 15. marca 2017 o boji proti terorizmu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV a mení rozhodnutie Rady 2005/671/SVV (Ú. v. EÚ L 88, 31.3.2017, s. 6).

a) identifikačné číslo letu alebo, ak ide o let so spoločnými letovými kódmi leteckých dopravcov, identifikačné čísla letov alebo, ak takéto číslo neexistuje, iné jednoznačné a vhodné prostriedky na identifikáciu letu;

b) v príslušných prípadoch hraničný priechod vstupu na územie členského štátu;

c) kód letiska príletu alebo, ak je pristátie plánované na jednom alebo viacerých letiskách na území jedného alebo viacerých členských štátov, na ktoré sa uplatňuje toto nariadenie, kódy letísk medzipristátia na území dotknutých členských štátov;

d) kód letiska odletu;

e) kód letiska počiatočného miesta nástupu na palubu, ak je k dispozícii;

f) miestny dátum a čas odletu;

g) miestny dátum a čas príletu;

h) kontaktné údaje leteckého dopravcu;

i) formát použitý na prenos údajov API.

4. Leteckí dopravcovia zhromažďujú údaje API tak, aby údaje API, ktoré prenášajú v súlade s článkom 5, boli správne, úplne a aktuálne. Bez toho, aby bolo dotknuté vnútroštátne právo, ktoré je v súlade s právom Únie, plnenie tejto povinnosti nevyžaduje, aby leteckí dopravcovia kontrolovali cestovný doklad pri nástupe do lietadla.

5. Bez toho, aby boli dotknuté iné právne akty Únie alebo vnútroštátne právo, ktoré je v súlade s právom Únie, sa týmto nariadením cestujúcim neukladá žiadna povinnosť mať pri sebe pri cestovaní cestovný doklad.

6. Členský štát môže leteckým dopravcom uložiť povinnosť poskytnúť cestujúcim možnosť dobrovoľne odosielať údaje uvedené v článku 4 ods. 2 písm. a) až d) nariadenia (EÚ) 2025/12 automatizovanými prostriedkami a uchovávať takéto údaje u leteckého dopravcu s cieľom preniesť ich na účel budúcich letov v súlade s článkom 5 tohto nariadenia a v súlade s požiadavkami stanovenými v odsekoch 4, 7 a 8 tohto článku. Členský štát, ktorý uloží takúto povinnosť, stanoví pravidlá a záruky ochrany údajov v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679 vrátane pravidiel týkajúcich sa obdobia uchovávania. Tieto údaje by sa však mali vymazať, ak cestujúci už nesúhlasí s uchovávaním údajov, alebo najneskôr v deň skončenia platnosti cestovného dokladu.

7. Leteckí dopravcovia zhromažďujú údaje API uvedené v odseku 2 písm. a) až d) pomocou automatizovaných prostriedkov na zhromažďovanie strojovo čitateľných údajov z cestovného dokladu dotknutého cestujúceho. Zhromažďujú ich v súlade s podrobnými technickými požiadavkami a prevádzkovými pravidlami uvedenými v odseku 12, keď sú takéto pravidlá prijaté a uplatniteľné.

Ak leteckí dopravcovia poskytujú registráciu online, umožnia cestujúcim poskytnúť údaje API uvedené v odseku 2 písm. a) až d) počas procesu registrácie online automatizovanými prostriedkami. Cestujúcim, ktorí sa neregistrovali online, leteckí dopravcovia umožnia, aby uvedené údaje API poskytli automatizovanými prostriedkami počas registrácie na letisku použitím samoobslužného kiosku alebo s pomocou personálu leteckého dopravcu pri vybavovacom pulte.

Ak použitie automatizovaných prostriedkov nie je technicky možné, leteckí dopravcovia výnimočne zhromažďujú údaje API uvedené v odseku 2 písm. a) až d) manuálne, a to buď počas registrácie online alebo počas registrácie na letisku tak, aby zabezpečili súlad s odsekom 4.

8. Všetky automatizované prostriedky, ktoré leteckí dopravcovia používajú na zhromažďovanie údajov API podľa tohto nariadenia, musia byť spoľahlivé, bezpečné a musia zodpovedať najnovším trendom. Leteckí dopravcovia zabezpečia, aby boli údaje API počas prenosu takýchto údajov od cestujúceho leteckým dopravcom šifrované.

9. Počas prechodného obdobia a nad rámec automatizovaných prostriedkov uvedených v odseku 7 leteckí dopravcovia umožnia cestujúcim, aby údaje API poskytli manuálne počas registrácie online. V takýchto prípadoch leteckí dopravcovia použijú techniky na overenie údajov s cieľom zabezpečiť súlad s odsekom 4.

10. Prechodným obdobím uvedeným v odseku 9 nie je dotknuté právo leteckých dopravcov overiť na letisku pred nástupom do lietadla údaje API zhromaždené počas registrácie online s cieľom zabezpečiť dodržanie odseku 4 v súlade s uplatniteľným právom Únie.

11. Komisia je splnomocnená prijať štyri roky po dni uvedenia smerovača do prevádzky v súvislosti s údajmi API uvedenými v článku 34 a na základe hodnotenia dostupnosti a prístupnosti automatizovaných prostriedkov na zhromažďovanie údajov API delegovaný akt v súlade s článkom 43 s cieľom ukončiť prechodné obdobie uvedené v odseku 9 tohto článku.

12. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 43 na doplnenie tohto nariadenia stanovením podrobných technických požiadaviek a prevádzkových pravidiel zhromažďovania údajov API podľa odseku 2 písm. a) až d) tohto článku použitím automatizovaných prostriedkov v súlade s odsekmi 7 a 8 tohto článku a manuálneho zhromažďovania údajov API za výnimočných okolností v súlade s odsekom 7 tohto článku a počas prechodného obdobia uvedeného v odseku 9 tohto článku. Uvedené technické požiadavky a prevádzkové pravidlá zahŕňajú požiadavky na bezpečnosť údajov a na používanie najspoľahlivejších dostupných automatizovaných prostriedkov na zhromažďovanie strojovo čitateľných údajov cestovného dokladu.

Článok 5

Povinnosti leteckých dopravcov týkajúce sa prenosu údajov API a iných údajov PNR

1. Leteckí dopravcovia prenášajú šifrované údaje API do smerovača elektronickými prostriedkami na účely ich prenosu útvarom PIU v súlade s článkom 12. Leteckí dopravcovia prenášajú údaje API v súlade s podrobnými pravidlami uvedenými v odseku 4 tohto článku potom, ako boli takéto pravidlá prijaté a sú uplatniteľné.

2. Pri prijímaní opatrení v súlade s článkom 8 ods. 1 smernice (EÚ) 2016/681 členské štáty od leteckých dopravcov požadujú, aby prenášali akékoľvek iné údaje PNR, ktoré zhromažďujú počas bežného výkonu svojich činností, výlučne do smerovača, a to v súlade so spoločnými protokolmi a formátmi údajov, ktoré sú stanovené podľa článku 16 uvedenej smernice.

3. Leteckí dopravcovia prenášajú údaje API:

a) v prípade cestujúcich:

   i) každého cestujúceho v čase registrácie, najskôr však 48 hodín pred plánovaným časom odletu, a

   ii) všetkých cestujúcich, ktorí nastúpili na palubu lietadla, bezprostredne po uzatvorení letu, konkrétne, keď cestujúci nastúpili na palubu lietadla pripraveného na odlet a žiadni cestujúci už nemôžu do lietadla nastúpiť ani z neho vystúpiť;

b) všetkých členov posádky bezprostredne po uzatvorení letu, konkrétne, keď posádka nastúpila na palubu lietadla pripraveného na odlet a už nemôže nastúpiť do lietadla alebo z neho vystúpiť.

4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 43 na doplnenie tohto nariadenia stanovením potrebných podrobných pravidiel týkajúcich sa spoločných protokolov a podporovaných formátov údajov, ktoré sa majú používať na šifrovaný prenos údajov API do smerovača podľa odseku 1 tohto článku, vrátane prenosu údajov API v čase registrácie a požiadaviek na bezpečnosť údajov. Takýmito podrobnými pravidlami sa zabezpečí, aby leteckí dopravcovia prenášali údaje API v rovnakej štruktúre a s rovnakým obsahom.

Článok 6

Obdobie uchovávania a vymazávanie údajov API

Leteckí dopravcovia uchovávajú počas 48 hodín od okamihu, keď smerovač prijal údaje API, ktoré doň boli prenesené v súlade s článkom 5 ods. 3 písm. a) bodom ii) a písm. b), údaje API týkajúce sa všetkých cestujúcich a celej posádky, ktoré zhromaždili v súlade s článkom 4. Po uplynutí uvedenej lehoty takéto údaje API hneď a natrvalo vymažú bez toho, aby tým bola dotknutá možnosť leteckých dopravcov uchovávať a používať údaje tam, kde je to potrebné na bežný výkon ich činností v súlade s uplatniteľným právom a článkom 16 ods. 1 a 3.

Článok 7

Oprava, doplnenie a aktualizácia údajov API

1. Ak letecký dopravca zistí, že údaje, ktoré uchováva podľa tohto nariadenia, boli spracované nezákonne alebo že nepredstavujú údaje API, bezodkladne a natrvalo tieto údaje vymaže. Ak boli tieto údaje prenesené do smerovača, letecký dopravca bezodkladne informuje Agentúru Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA). Agentúra eu-LISA po prijatí takýchto informácií bezodkladne informuje útvar PIU, ktorý prijal údaje zaslané cez smerovač.

2. Ak letecký dopravca zistí, že údaje, ktoré uchováva podľa tohto nariadenia, sú nepresné, neúplné alebo neaktuálne, bezodkladne tieto údaje opraví, doplní alebo aktualizuje. Tým nie je dotknutá možnosť leteckých dopravcov uchovávať a používať tieto údaje, keď je to potrebné na bežný výkon ich činností v súlade s uplatniteľným právom.

3. Ak letecký dopravca po prenose údajov API podľa článku 5 ods. 3 písm. a) bodu i), ale pred prenosom podľa článku 5 ods. 3 písm. a) bodu ii) zistí, že údaje, ktoré preniesol, sú nepresné, bezodkladne prenesie opravené údaje API do smerovača.

4. Ak letecký dopravca po prenose údajov API podľa článku 5 ods. 3 písm. a) bodu ii) alebo písm. b) zistí, že údaje, ktoré preniesol, sú nepresné, neúplné alebo neaktuálne, bezodkladne prenesie opravené, doplnené alebo aktualizované údaje API do smerovača.

5. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 43 na doplnenie tohto nariadenia stanovením potrebných podrobných pravidiel týkajúcich sa opravy, doplnenia a aktualizácie údajov API v zmysle tohto článku.

Článok 8

Základné práva

1. Zhromažďovanie a spracúvanie osobných údajov v súlade s týmto nariadením a nariadením (EÚ) 2025/12 leteckými dopravcami a príslušnými orgánmi nesmie viesť k diskriminácii osôb z dôvodov uvedených v článku 21 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“).

2. Toto nariadenie v plnej miere rešpektuje ľudskú dôstojnosť a základné práva a zásady uznané v charte vrátane práva na rešpektovanie súkromného života, na azyl, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a na účinné právne prostriedky nápravy.

3. Osobitná pozornosť sa venuje deťom, starším osobám, osobám so zdravotným postihnutím a zraniteľným osobám. Pri vykonávaní tohto nariadenia sa v prvom rade zohľadňuje najlepší záujem dieťaťa.

KAPITOLA 3

USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA SMEROVAČA

Článok 9

Smerovač

1. Agentúra eu-LISA v súlade s článkami 25 a 26 navrhne, vyvinie, hosťuje a technicky spravuje smerovač na účely uľahčenia prenosu šifrovaných údajov API a iných údajov PNR leteckými dopravcami útvarom PIU v súlade s týmto nariadením.

2. Smerovač tvoria tieto prvky:

a) centrálna infraštruktúra vrátane súboru technických komponentov umožňujúcich prijímanie a zasielanie šifrovaných údajov API a iných údajov PNR;

b) zabezpečený komunikačný kanál medzi centrálnou infraštruktúrou a útvarmi PIU a zabezpečený komunikačný kanál medzi centrálnou infraštruktúrou a leteckými dopravcami na prenos a zasielanie údajov API a iných údajov PNR, na akúkoľvek súvisiacu komunikáciu a na vkladanie vybraných letov uvedených v článku 12 ods. 4 členskými štátmi do smerovača a všetkých ich aktualizácií;

c) zabezpečený komunikačný kanál na prijímania údajov o letovej prevádzke v reálnom čase.

3. Bez toho, aby bol dotknutý článok 10 tohto nariadenia, smerovač vo vhodných prípadoch a pokiaľ je to technicky možné, zdieľa a opätovne využíva technické komponenty, vrátane hardvérových a softvérových komponentov, webovej služby uvedenej v článku 13 nariadenia (EÚ) 2017/2226, brány pre dopravcov uvedenej v článku 6 ods. 2 písm. k) nariadenia (EÚ) 2018/1240 a brány pre dopravcov uvedenej v článku 45c nariadenia (ES) č. 767/2008.

Agentúra eu-LISA navrhne smerovač, pokiaľ je to technicky a prevádzkovo možné, koherentným spôsobom a v súlade s povinnosťami leteckých dopravcov stanovenými v nariadeniach (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226 a (EÚ) 2018/1240.

4. Smerovač automaticky extrahuje a sprístupňuje údaje v súlade s článkom 39 tohto nariadenia centrálnemu úložisku na účely podávania správ a štatistiky (ďalej len „CRRS“) zriadenému podľa článku 39 nariadenia (EÚ) 2019/818.

5. Agentúra eu-LISA navrhne a vyvinie smerovač tak, aby pri každom prenose údajov API a iných údajov PNR od leteckých dopravcov do smerovača v súlade s článkom 5 a pri každom zaslaní údajov API a iných údajov PNR zo smerovača útvarom PIU v súlade s článkom 12 a do CRRS v súlade s článkom 39 ods. 2 boli údaje API a iné údaje PNR počas tranzitu šifrované bez medzifáz.

Článok 10

Výlučné používanie smerovača

Na účely tohto nariadenia smerovač používajú len:

a) leteckí dopravcovia na prenos šifrovaných údajov API a iných údajov PNR v súlade s týmto nariadením;

b) útvary PIU na prijímanie šifrovaných údajov API a iných údajov PNR v súlade s týmto nariadením;

c) na základe medzinárodných dohôd, ktoré umožňujú prenos údajov PNR prostredníctvom smerovača a ktoré uzavrela Únia s tretími krajinami, ktoré uzavreli dohodu o pridružení k vykonávaniu, uplatňovaniu a rozvoju schengenského *acquis*.

Týmto článkom nie je dotknutý článok 12 nariadenia (EÚ) 2025/12.

Článok 11

Overovanie formátu údajov a prenosu

1. Smerovač automatizovaným spôsobom a na základe údajov o letovej prevádzke v reálnom čase overí, či letecký dopravca preniesol údaje API v súlade s článkom 5 ods. 1 alebo iné údaje PNR v súlade s článkom 5 ods. 2.

2. Smerovač bezodkladne a automatizovaným spôsobom overí, či údaje API, ktoré boli do neho prenesené v súlade s článkom 5 ods. 1, spĺňajú podrobné pravidlá o podporovaných formátoch údajov uvedených v článku 5 ods. 4.

3. Smerovač bezodkladne a automatizovaným spôsobom overí, či iné údaje PNR, ktoré boli do neho prenesené v súlade s článkom 5 ods. 2, spĺňajú pravidlá o podporovaných formátoch údajov, ktoré sú uvedené v článku 16 smernice (EÚ) 2016/681.

4. Ak sa overením uvedeným v odseku 1 zistí, že letecký dopravca údaje nepreniesol alebo ak sa overením uvedeným v odseku 2 alebo 3 zistí, že údaje nie sú v súlade s podrobnými pravidlami o podporovaných formátoch údajov, smerovač bezodkladne a automatizovaným spôsobom informuje dotknutého leteckého dopravcu a útvary PIU členských štátov, ktorým sa údaje mali zaslať podľa článku 12 ods. 1. V týchto prípadoch letecký dopravca bezodkladne prenesie údaje API a iné údaje PNR v súlade s článkom 5.

5. Komisia prijme vykonávacie akty, v ktorých stanoví podrobné technické a procesné pravidlá potrebné pre overenie a informovanie uvedené v odsekoch 1 až 4 tohto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 2.

Článok 12

Zasielanie údajov API a iných údajov PNR zo smerovača útvarom PIU

1. Po overení formátu údajov a prenosu uvedeného v článku 11 smerovač zasiela šifrované údaje API a akékoľvek iné údaje PNR, ktoré do neho preniesli leteckí dopravcovia podľa článku 5 ods. 1 a 2 a v príslušných prípadoch v článku 7 ods. 3 a 4, útvarom PIU členského štátu, na ktorého území let pristane alebo z ktorého územia odletí, resp. do oboch v prípade letov vnútri EÚ. Tieto údaje zasiela okamžite a automatizovaným spôsobom bez akejkoľvek zmeny ich obsahu. Ak má let jedno alebo viac medzipristátí na území iných členských štátov, ako je členský štát, z ktorého mal odlet, smerovač zasiela údaje API a akékoľvek iné údaje PNR útvarom PIU všetkých dotknutých členských štátov.

Na účely takéhoto zasielania agentúra eu-LISA vypracuje a priebežne aktualizuje tabuľku korešpondencie medzi jednotlivými východiskovými a cieľovými letiskami a krajinami, do ktorých patria.

Pri letoch vnútri EÚ však smerovač zasiela len údaje API a iné údaje PNR o letoch zahrnutých do zoznamu uvedeného v odseku 4 príslušnému útvaru PIU.

2. Smerovač zasiela údaje API a iné údaje PNR v súlade s podrobnými pravidlami uvedenými v odseku 6, keď sú takéto pravidlá prijaté a sú uplatniteľné.

3. Členské štáty zabezpečia, aby ich útvary PIU po prijatí údajov API a iných údajov PNR v súlade s odsekom 1 bezodkladne a automatizovaným spôsobom potvrdili smerovaču prijatie takýchto údajov.

4. Členské štáty, ktoré sa rozhodnú uplatňovať smernicu (EÚ) 2016/681 na lety vnútri EÚ v súlade s článkom 2 uvedenej smernice, vypracujú zoznam vybraných letov alebo trás vnútri EÚ. Členské štáty môžu na označenie vybraných letov alebo trás použiť kód letiska odletu a letiska príletu. Uvedené členské štáty tieto zoznamy v súlade s článkom 2 uvedenej smernice a článkom 13 tohto nariadenia pravidelne preskúmajú a v prípade potreby ich aktualizujú. Členský štát môže v súlade so smernicou (EÚ) 2016/681 a článkom 13 tohto nariadenia vybrať všetky lety alebo trasy vnútri EÚ, ak je to riadne odôvodnené.

Členské štáty do príslušného dátumu uplatňovania tohto nariadenia uvedeného v článku 45 druhom odseku vložia vybrané lety alebo trasy do smerovača automatizovanými prostriedkami prostredníctvom zabezpečeného komunikačného kanála, ktorý je uvedený v článku 9 ods. 2 písm. b), a následne poskytnú smerovaču akékoľvek príslušné aktualizácie.

5. S informáciami, ktoré členské štáty vkladajú do smerovača, sa zaobchádza dôverne a prístup zamestnancov agentúry eu-LISA je obmedzený na to, čo je nevyhnutne potrebné na riešenie technických problémov. Agentúra eu-LISA potom, ako smerovač prijme od členského štátu uvedené informácie alebo ich aktualizovanú verziu, zabezpečí, aby tento smerovač v súlade s odsekom 1 bezodkladne zaslal útvaru PIU daného členského štátu údaje API a iné údaje PNR týkajúce sa vybraných letov alebo trás.

6. Komisia prijme vykonávacie akty, v ktorých stanoví podrobné technické a procesné pravidlá potrebné na zasielanie údajov API a iných údajov PNR zo smerovača podľa odseku 1 tohto článku a na vkladanie informácií do smerovača podľa odseku 4 tohto článku, vrátane informácií o požiadavkách na bezpečnosť údajov. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 2.

Článok 13

Výber letov vnútri EÚ

1. Členské štáty, ktoré sa v súlade s článkom 2 smernice (EÚ) 2016/681 rozhodnú, že budú uplatňovať uvedenú smernicu, a teda toto nariadenie na lety vnútri EÚ, vyberú takéto lety vnútri EÚ v súlade s týmto článkom.

2. Členské štáty môžu uplatňovať smernicu (EÚ) 2016/681, a teda toto nariadenie na všetky lety vnútri EÚ prilietajúce na ich územie alebo odlietajúce z ich územia len v prípade skutočnej a aktuálnej alebo predvídateľnej teroristickej hrozby, a to na základe rozhodnutia, ktoré vychádza z posúdenia hrozieb, je časovo obmedzené na nevyhnutne potrebné obdobie a ktoré môže účinne preskúmať súd alebo nezávislý správny orgán, ktorého rozhodnutie je záväzné.

3. Ak nenastala skutočná a aktuálna alebo predvídateľná teroristická hrozba, členské štáty, ktoré uplatňujú smernicu (EÚ) 2016/681, a teda toto nariadenie na lety vnútri EÚ, vyberú takéto lety vnútri EÚ podľa výsledkov posúdenia vykonaného na základe požiadaviek stanovených v odsekoch 4 až 7 tohto článku.

4. Posúdenie uvedené v odseku 3:

a) sa uskutoční objektívne, na základe riadnych dôvodov a nediskriminačne v súlade s článkom 2 smernice (EÚ) 2016/681;

b) zohľadňuje len kritériá, ktoré sú relevantné pre prevenciu, odhaľovanie, vyšetrovanie a stíhanie teroristických trestných činov a závažnej trestnej činnosti, ktoré majú objektívne prepojenie vrátane nepriameho prepojenia s leteckou dopravou cestujúcich a nie sú založené výlučne na dôvodoch uvedených v článku 21 charty akýchkoľvek cestujúcich alebo skupín cestujúcich;

c) používa len informácie, ktoré môžu byť podkladom objektívneho, riadne odôvodneného a nediskriminačného posúdenia.

5. Členské štáty na základe posúdenia uvedeného v odseku 3 vyberú len lety vnútri EÚ, ktoré sa týkajú okrem iného konkrétnych trás, vzorcov cestovania alebo letísk, s ktorými sú spojené náznaky trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti a ktoré sú dôvodom na spracovanie údajov API a iných údajov PNR. Výber letov vnútri EÚ sa obmedzuje na to, čo je nevyhnutne potrebné na dosiahnutie cieľov smernice (EÚ) 2016/681 a tohto nariadenia.

6. Členské štáty uchovávajú všetku dokumentáciu týkajúcu sa posúdenia uvedeného v odseku 3 podľa potreby vrátane akéhokoľvek jeho preskúmania, a sprístupňujú ju v súlade so smernicou (EÚ) 2016/680 na požiadanie svojim nezávislým dozorným orgánom a vnútroštátnym dozorným orgánom.

7. Členské štáty v súlade s článkom 2 smernice (EÚ) 2016/681 pravidelne a najneskôr každých 12 mesiacov preskúmajú svoje posúdenie uvedené v odseku 3 s cieľom zohľadniť zmeny v okolnostiach, ktoré opodstatňujú výber letov vnútri EÚ, a s cieľom zabezpečiť, aby bol výber letov vnútri EÚ naďalej obmedzený na to, čo je nevyhnutne potrebné.

8. Komisia napomáha pravidelnú výmenu názorov o kritériách výberu na objektívne a odôvodnené posúdenie uvedené v odseku 3 vrátane zdieľania najlepších postupov, ako aj dobrovoľnú výmenu informácií o vybraných letoch.

Článok 14

Vymazanie údajov API a iných údajov PNR zo smerovača

Údaje API a iné údaje PNR prenesené do smerovača podľa tohto nariadenia sa uchovávajú v smerovači, len pokiaľ je to potrebné na dokončenie zaslania údajov príslušným útvarom PIU v súlade s týmto nariadením a bezodkladne a natrvalo sa automatizovaným spôsobom zo smerovača vymažú v oboch týchto prípadoch:

a) keď sa v súlade s článkom 12 ods. 3 potvrdí, že zasielanie údajov API a iných údajov PNR príslušným útvarom PIU bolo dokončené;

b) keď sa údaje API alebo iné údaje PNR týkajú iných letov vnútri EÚ, ako sú lety uvedené v zoznamoch uvedených v článku 12 ods. 4.

Smerovač automaticky informuje agentúru eu-LISA a útvary PIU o okamžitom vymazaní týchto letov vnútri EÚ podľa písm. b).

Článok 15

Spracúvanie údajov API a iných údajov PNR útvarmi PIU

Údaje API a iné údaje PNR zaslané útvarom PIU v súlade s týmto nariadením následne spracúvajú útvary PIU v súlade so smernicou (EÚ) 2016/681, najmä pokiaľ ide o pravidlá spracúvania údajov API a iných údajov PNR útvarmi PIU vrátane pravidiel, ktoré sú stanovené v článkoch 6, 10, 12 a 13 uvedenej smernice, a výlučne na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania teroristických trestných činov a závažnej trestnej činnosti.

Útvary PIU ani iné príslušné orgány za žiadnych okolností nespracúvajú údaje API a iné údaje PNR na účely profilovania, ako je stanovené v článku 11 ods. 3 smernice (EÚ) 2016/680.

Článok 16

Opatrenia v prípade, ak je technicky nemožné použiť smerovač

1. Ak je na zasielanie údajov API alebo iných údajov PNR technicky nemožné použiť smerovač z dôvodu jeho poruchy, agentúra eu-LISA bezodkladne automatizovaným spôsobom oznámi takúto technickú nemožnosť leteckým dopravcom a útvarom PIU. V takomto prípade agentúra eu-LISA okamžite prijme opatrenia na odstránenie technickej nemožnosti použiť smerovač a leteckým dopravcom a útvarom PIU bezodkladne oznámi, keď bude táto technická nemožnosť úspešne odstránená.

V období medzi týmito oznámeniami sa článok 5 ods. 1 neuplatňuje, pokiaľ technická nemožnosť bráni prenosu údajov API alebo iných údajov PNR do smerovača. Leteckí dopravcovia uchovávajú údaje API alebo iné údaje PNR, kým sa technická nemožnosť úspešne neodstráni. Hneď ako sa technická nemožnosť úspešne odstráni, leteckí dopravcovia prenesú údaje do smerovača v súlade s článkom 5 ods. 1.

Ak je technicky nemožné použiť smerovač a vo výnimočných prípadoch súvisiacich s cieľmi tohto nariadenia, ktoré si vyžadujú, aby útvary PIU počas technickej nemožnosti použiť smerovač ihneď prijali údaje API alebo iné údaje PNR, môžu útvary PIU požiadať leteckých dopravcov, aby použili akékoľvek iné vhodné prostriedky zaisťujúce nevyhnutnú úroveň bezpečnosti údajov, kvality údajov a ochrany údajov s cieľom preniesť údaje API alebo iné údaje PNR priamo útvarom PIU. Útvary PIU spracúvajú údaje API alebo iné údaje PNR, ktoré prijali inými vhodnými prostriedkami v súlade s pravidlami a zárukami stanovenými v smernici (EÚ) 2016/681.

Po oznámení agentúry eu-LISA, že technická nemožnosť bola úspešne odstránená, a keď sa v súlade s článkom 12 ods. 3 potvrdí, že zasielanie údajov API alebo iných údajov PNR príslušnému útvaru PIU cez smerovač bolo dokončené, útvar PIU ihneď vymaže údaje API alebo iné údaje PNR prijaté akýmikoľvek inými vhodnými prostriedkami.

2. Ak je na zasielanie údajov API alebo iných údajov PNR technicky nemožné použiť smerovač z dôvodu poruchy systémov alebo infraštruktúry členského štátu uvedených v článku 23, útvar PIU daného členského štátu bezodkladne automatizovaným spôsobom oznámi takúto technickú nemožnosť, ostatným útvarom PIU, agentúre eu-LISA a Komisii. V takomto prípade daný členský štát okamžite prijme opatrenia na odstránenie technickej nemožnosti použiť smerovač a iné útvary PIU, agentúru eu-LISA a Komisiu bezodkladne informujú, keď bude táto technická nemožnosť úspešne odstránená. Smerovač uchováva údaje API alebo iné údaje PNR, kým sa technická nemožnosť úspešne neodstráni. Hneď ako sa technická nemožnosť úspešne odstráni, smerovač zašle údaje v súlade s článkom 12 ods. 1.

Ak je technicky nemožné použiť smerovač a vo výnimočných prípadoch súvisiacich s cieľmi tohto nariadenia, ktoré si vyžadujú, aby útvary PIU počas technickej nemožnosti použiť smerovač ihneď prijali údaje API alebo iné údaje PNR, môžu útvary PIU požiadať leteckých dopravcov, aby použili akékoľvek iné vhodné prostriedky zaisťujúce nevyhnutnú úroveň bezpečnosti údajov, kvality údajov a ochrany údajov s cieľom preniesť údaje API alebo iné údaje PNR priamo útvarom PIU. Útvary PIU spracúvajú údaje API alebo iné údaje PNR, ktoré prijali inými vhodnými prostriedkami v súlade s pravidlami a zárukami stanovenými v smernici (EÚ) 2016/681.

Po oznámení agentúry eu-LISA, že technická nemožnosť bola úspešne odstránená, a keď sa v súlade s článkom 12 ods. 3 potvrdí, že zasielanie údajov API alebo iných údajov PNR relevantnému útvaru PIU cez smerovač bolo dokončené, útvar PIU ihneď vymaže údaje API alebo iné údaje PNR, ktoré predtým prijal akýmikoľvek inými vhodnými prostriedkami.

3. Ak je na prenos údajov API alebo iných údajov PNR technicky nemožné použiť smerovač z dôvodu poruchy systémov alebo infraštruktúry leteckého dopravcu uvedených v článku 24, daný letecký dopravca bezodkladne automatizovaným spôsobom oznámi takúto technickú nemožnosť útvarom PIU, agentúre eu-LISA a Komisii. V takomto prípade daný letecký dopravca okamžite prijme opatrenia na odstránenie technickej nemožnosti použiť smerovač a bezodkladne oznámi iným útvarom PIU, agentúre eu-LISA a Komisii, keď bude táto technická nemožnosť úspešne odstránená.

V období medzi týmito oznámeniami sa článok 5 ods. 1 neuplatňuje, pokiaľ technická nemožnosť bráni prenosu údajov API alebo iných údajov PNR do smerovača. Leteckí dopravcovia uchovávajú údaje API alebo iné údaje PNR, kým sa technická nemožnosť úspešne neodstráni. Hneď ako sa technická nemožnosť úspešne odstráni, leteckí dopravcovia prenesú údaje do smerovača v súlade s článkom 5 ods. 1.

Ak je technicky nemožné použiť smerovač a vo výnimočných prípadoch súvisiacich s cieľmi tohto nariadenia, ktoré si vyžadujú, aby útvary PIU počas technickej nemožnosti použiť smerovač ihneď prijali údaje API alebo iné údaje PNR, môžu útvary PIU požiadať leteckých dopravcov, aby použili akékoľvek iné vhodné prostriedky zaisťujúce nevyhnutnú úroveň bezpečnosti údajov, kvality údajov a ochrany údajov s cieľom preniesť údaje API alebo iné údaje PNR priamo útvarom PIU. Útvary PIU spracúvajú údaje API alebo iné údaje PNR, ktoré prijali akýmikoľvek inými vhodnými prostriedkami v súlade s pravidlami a zárukami stanovenými v smernici (EÚ) 2016/681.

Po oznámení agentúry eu-LISA, že technická nemožnosť bola úspešne odstránená, a keď sa v súlade s článkom 12 ods. 3 potvrdí, že zasielanie údajov API alebo iných údajov PNR príslušnému útvaru PIU cez smerovač bolo dokončené, útvar PIU ihneď vymaže údaje API alebo iné údaje PNR, ktoré predtým prijal akýmikoľvek inými vhodnými prostriedkami.

Po úspešnom odstránení technickej nemožnosti dotknutý letecký dopravca bezodkladne predloží vnútroštátnemu orgánu dohľadu nad údajmi API uvedenému v článku 37 správu obsahujúcu všetky nevyhnutné podrobnosti o technickej nemožnosti vrátane dôvodov technickej nemožnosti, jej rozsahu a dôsledkov, ako aj opatrení prijatých na jej odstránenie.

KAPITOLA 4

OSOBITNÉ USTANOVENIA O OCHRANE OSOBNÝCH ÚDAJOV A BEZPEČNOSTI

Článok 17

Uchovávanie logov

1. Leteckí dopravcovia vytvoria logy o všetkých operáciách spracúvania týkajúcich sa údajov API podľa tohto nariadenia vykonaných použitím automatizovaných prostriedkov uvedených v článku 4 ods. 7. V uvedených logoch je zaznamenaný dátum, čas a miesto prenosu údajov API. Uvedené logy nesmú obsahovať žiadne iné osobné údaje ako tie, ktoré sú potrebné na identifikáciu príslušného zamestnanca leteckého dopravcu.

2. Agentúra eu-LISA uchováva logy o všetkých operáciách spracúvania týkajúcich sa prenosu a zasielania údajov API a iných údajov PNR cez smerovač podľa tohto nariadenia. Uvedené logy zahŕňajú:

a) leteckého dopravcu, ktorý preniesol údaje API a iné údaje PNR do smerovača;

b) leteckého dopravcu, ktorý preniesol iné údaje PNR do smerovača;

c) príslušné útvary PIU, ktorým boli údaje API zaslané cez smerovač;

d) príslušné útvary PIU, ktorým boli iné údaje PNR zaslané cez smerovač;

e) dátum a čas prenosu alebo zaslania podľa písmen a) až d) a miesto uvedeného prenosu alebo zaslania;

f) každý prístup zamestnancov agentúry eu-LISA potrebný na údržbu smerovača, ako sa uvádza v článku 26 ods. 3;

g) všetky ďalšie informácie týkajúce sa týchto operácií spracúvania údajov, ktoré sú potrebné na monitorovanie bezpečnosti a integrity údajov API a iných údajov PNR a zákonnosti týchto operácií spracúvania údajov.

Tieto logy nesmú obsahovať žiadne iné osobné údaje, ako sú údaje potrebné na identifikáciu príslušného zamestnanca agentúry eu-LISA podľa prvého pododseku písm. f).

3. Logy uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto článku sa použijú len na zaistenie bezpečnosti a integrity údajov API a iných údajov PNR a zákonnosti spracúvania údajov, najmä pokiaľ ide o súlad s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení, vrátane konaní o uložení sankcií za nesplnenie uvedených požiadaviek v súlade s článkami 37 a 38.

4. Leteckí dopravcovia a agentúra eu-LISA prijmú primerané opatrenia na ochranu logov, ktoré vytvorili podľa odsekov 1 a 2, pred neoprávneným prístupom a inými bezpečnostnými rizikami.

5. Vnútroštátny orgán dohľadu nad údajmi API uvedený v článku 37 a útvary PIU majú prístup k príslušným logom uvedeným v odseku 1 tohto článku, ak je to potrebné na účely uvedené v odseku 3 tohto článku.

6. Leteckí dopravcovia a agentúra eu-LISA uchovávajú logy, ktoré vytvorili podľa odsekov 1 a 2, počas jedného roka od vytvorenia týchto logov. Po uplynutí uvedenej lehoty tieto logy okamžite a natrvalo vymažú.

Ak sú však uvedené logy potrebné na postupy monitorovania alebo zaistenia bezpečnosti a integrity údajov API alebo zákonnosti operácií spracúvania údajov, ako sa uvádza v odseku 3, a uvedené postupy boli v čase uplynutia lehoty uvedenej v prvom pododseku tohto odseku už začaté, leteckí dopravcovia a agentúra eu-LISA uchovávajú tieto logy tak dlho, ako je to na uvedené postupy potrebné. V uvedenom prípade tieto logy okamžite vymažú potom, ako prestanú byť na uvedené postupy potrebné.

Článok 18

Povinnosti vyplývajúce z ochrany údajov

1. Leteckí dopravcovia sú prevádzkovateľmi v zmysle článku 4 bodu 7 nariadenia (EÚ) 2016/679 pri spracúvaní údajov API a iných údajov PNR predstavujúcich osobné údaje, pokiaľ ide o zhromažďovanie takýchto údajov a ich prenos do smerovača podľa tohto nariadenia.

2. Každý členský štát určí príslušný orgán ako prevádzkovateľa v súlade s týmto článkom. Členské štáty informujú o týchto orgánoch Komisiu, agentúru eu-LISA a ostatné členské štáty.

Všetky príslušné orgány, ktoré určia členské štáty, sú spoločnými prevádzkovateľmi v súlade s článkom 21 smernice (EÚ) 2016/680 na účely spracúvania osobných údajov v smerovači.

3. Agentúra eu-LISA je sprostredkovateľom v zmysle článku 3 bodu 12 nariadenia (EÚ) 2018/1725 na účely spracúvania údajov API a iných údajov PNR, ktoré predstavujú osobné údaje podľa tohto nariadenia, smerovačom, vrátane zasielania údajov zo smerovača útvarom PIU a uchovávania uvedených údajov v smerovači z technických dôvodov. Agentúra eu-LISA zabezpečí, aby sa prevádzka smerovača uskutočňovala v súlade s týmto nariadením.

4. Komisia prijme vykonávacie akty, v ktorých stanoví príslušné povinnosti spoločných prevádzkovateľov, ako aj príslušné povinnosti spoločných prevádzkovateľov a sprostredkovateľa. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 2.

Článok 19

Poskytovanie informácií cestujúcim

V súlade s článkom 13 nariadenia (EÚ) 2016/679 leteckí dopravcovia poskytnú cestujúcim na letoch, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, informácie o účele zhromažďovania ich osobných údajov, type zhromaždených osobných údajov, príjemcoch osobných údajov a prostriedkoch na uplatnenie ich práv ako dotknutých osôb.

Tieto informácie musia byť cestujúcim oznámené písomne a v ľahko prístupnom formáte v čase rezervácie a v čase registrácie bez ohľadu na prostriedky použité na zhromažďovanie osobných údajov v čase registrácie v súlade s článkom 4.

Článok 20

Bezpečnosť

1. Agentúra eu-LISA zaisťuje bezpečnosť a šifrovanie údajov API a iných údajov PNR, najmä údajov predstavujúcich osobné údaje, ktoré spracúva podľa tohto nariadenia. Útvary PIU a leteckí dopravcovia zaisťujú bezpečnosť údajov API, najmä údajov API predstavujúcich osobné údaje, ktoré spracúvajú podľa tohto nariadenia. Agentúra eu-LISA, útvary PIU a leteckí dopravcovia spolupracujú navzájom pri zaisťovaní tejto bezpečnosti v súlade so svojimi príslušnými povinnosťami a v súlade s právom Únie.

2. Agentúra eu-LISA zaisťuje bezpečnosť a dôvernosť údajov týkajúcich sa letov a trás, ktoré vybrali členské štáty v súlade s článkom 12 ods. 4. Útvary PIU a leteckí dopravcovia zaisťujú bezpečnosť údajov API, najmä údajov API predstavujúcich osobné údaje, ktoré spracúvajú podľa tohto nariadenia. Agentúra eu-LISA, útvary PIU a leteckí dopravcovia spolupracujú navzájom pri zaisťovaní tejto bezpečnosti v súlade so svojimi príslušnými povinnosťami a v súlade s právom Únie.

3. Agentúra eu-LISA prijme opatrenia na zaistenie bezpečnosti smerovača a údajov API a iných údajov PNR, najmä údajov predstavujúcich osobné údaje, zasielaných cez smerovač, a to aj vypracovaním, vykonávaním a pravidelnou aktualizáciou bezpečnostného plánu, plánu na zabezpečenie kontinuity činností a plánu obnovy systému po zlyhaní s cieľom:

a) fyzicky chrániť smerovač, a to aj prostredníctvom vypracovania pohotovostných plánov na ochranu jeho kritických komponentov;

b) zabrániť akémukoľvek neoprávnenému spracúvaniu údajov API a iných údajov PNR vrátane akéhokoľvek neoprávneného prístupu k nim a ich kopírovania, pozmeňovania alebo vymazávania, a to pri prenose údajov API a iných údajov PNR do smerovača a zo smerovača, ako aj počas akéhokoľvek uchovávania údajov API a iných údajov PNR v smerovači, ak je to potrebné na dokončenie zasielania údajov, a to najmä prostredníctvom vhodných techník šifrovania;

c) zabezpečiť, aby osoby oprávnené na prístup k smerovaču mali prístup výlučne k údajom, na ktoré sa vzťahuje ich povolenie na prístup;

d) zabezpečiť, aby bolo možné overiť a určiť, ktorým útvarom PIU sa údaje API a iné údaje PNR zasielajú cez smerovač;

e) riadne hlásiť svojej správnej rade všetky chyby vo fungovaní smerovača;

f) monitorovať účinnosť bezpečnostných opatrení požadovaných podľa tohto článku a nariadenia (EÚ) 2018/1725 a v prípade potreby posudzovať a aktualizovať tieto bezpečnostné opatrenia vzhľadom na technologický alebo prevádzkový vývoj.

Opatreniami uvedenými v prvom pododseku tohto odseku nie je dotknutý článok 32 nariadenia (EÚ) 2016/679, článok 33 nariadenia (EÚ) 2018/1725 ani článok 29 smernice (EÚ) 2016/680.

Článok 21

Vlastné monitorovanie

Leteckí dopravcovia a útvary PIU monitorujú dodržiavanie príslušných povinností, ktoré pre ne vyplývajú z tohto nariadenia, najmä pokiaľ ide o spracúvanie údajov API predstavujúcich osobné údaje. V prípade leteckých dopravcov je súčasťou tohto monitorovania časté overovanie logov uvedených v článku 17.

Článok 22

Audity ochrany osobných údajov

1. Nezávislé dozorné orgány uvedené v článku 41 smernice (EÚ) 2016/680 vykonajú aspoň každé štyri roky audit operácií spracúvania údajov API, ktoré obsahujú osobné údaje a sú vykonávané útvarmi PIU na účely tohto nariadenia. Členské štáty zabezpečia, aby ich nezávislé dozorné orgány mali dostatočné zdroje a odborné znalosti na plnenie úloh, ktorými sú poverené na základe tohto nariadenia.

2. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vykoná aspoň raz za rok v súlade s príslušnými medzinárodnými audítorskými štandardmi audit operácií spracúvania údajov API a iných údajov PNR, ktoré obsahujú osobné údaje a sú vykonávané agentúrou eu-LISA na účely tohto nariadenia. Správa o tomto audite sa zašle Európskemu parlamentu, Rade, Komisii, členským štátom a agentúre eu-LISA. Agentúre eu-LISA sa umožní, aby k správam pred ich prijatím predložila pripomienky.

3. V súvislosti s operáciami spracúvania údajov uvedenými v odseku 2 agentúra eu-LISA poskytuje na požiadanie európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov požadované informácie, udeľuje mu prístup ku všetkým požadovaným dokumentom a k logom uvedeným v článku 17 ods. 2 a umožňuje mu kedykoľvek prístup do všetkých svojich priestorov.

KAPITOLA 5

ZÁLEŽITOSTI SÚVISIACE SO SMEROVAČOM

Článok 23

Pripojenia útvarov PIU k smerovaču

1. Členské štáty zabezpečia, aby ich útvary PIU boli pripojené k smerovaču. Zabezpečia, aby ich vnútroštátne systémy a infraštruktúra na prijímanie a ďalšie spracúvanie údajov API a iných údajov PNR prenášaných podľa tohto nariadenia boli integrované so smerovačom.

Členské štáty zabezpečia, aby pripojenie k smerovaču a integrácia so smerovačom umožňovali ich útvarom PIU prijímať a ďalej spracúvať uvedené údaje API a iné údaje PNR a vymieňať si akúkoľvek súvisiacu komunikáciu zákonným, bezpečným, účinným a rýchlym spôsobom.

2. Komisia prijme vykonávacie akty, v ktorých stanoví potrebné podrobné pravidlá týkajúce sa pripojení k smerovaču a integrácie so smerovačom uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane požiadaviek na bezpečnosť údajov. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 2.

Článok 24

Pripojenia leteckých dopravcov k smerovaču

1. Leteckí dopravcovia zabezpečia, aby boli pripojení k smerovaču. Zabezpečia, aby ich systémy a infraštruktúra na prenos údajov API a iných údajov PNR do smerovača podľa tohto nariadenia boli integrované so smerovačom.

Leteckí dopravcovia zabezpečia, aby im pripojenie k smerovaču a integrácia so smerovačom umožňovali prenášať uvedené údaje API a iné údaje PNR a vymieňať si akúkoľvek súvisiacu komunikáciu zákonným, bezpečným, účinným a rýchlym spôsobom. Leteckí dopravcovia na tento účel uskutočnia testy prenosu údajov API a iných údajov PNR do smerovača v spolupráci s agentúrou eu-LISA v súlade s článkom 27 ods. 3.

2. Komisia prijme vykonávacie akty, v ktorých stanoví potrebné podrobné pravidlá týkajúce sa pripojení k smerovaču a integrácie so smerovačom uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane požiadaviek na bezpečnosť údajov. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 2.

Článok 25

Úlohy agentúry eu-LISA súvisiace s návrhom a vývojom smerovača

1. Agentúra eu-LISA je zodpovedná za návrh fyzickej architektúry smerovača vrátane vymedzenia jeho technických špecifikácií.

2. Agentúra eu-LISA je zodpovedná za vývoj smerovača vrátane všetkých technických úprav potrebných na prevádzku smerovača.

Vývoj smerovača spočíva vo vypracovaní a v implementácii technických špecifikácií, testovaní a celkovom riadení projektu a koordinácii fázy vývoja.

3. Agentúra eu-LISA zabezpečí, aby bol smerovač navrhnutý a vyvinutý tak, aby bol schopný vykonávať funkcie stanovené v tomto nariadení, a aby bol uvedený do prevádzky čo najskôr potom, ako Komisia prijme delegované akty stanovené v článku 4 ods. 12, článku 5 ods. 3, článku 7 ods. 2 a vykonávacie akty stanovené v článku 11 ods. 5, článku 12 ods. 4, článku 23 ods. 2, článku 24 ods. 2 tohto nariadenia a vykonávacie akty stanovené v článku 16 ods. 3 smernice (EÚ) 2016/681 a ako vykoná posúdenie vplyvu na ochranu údajov v súlade s článkom 35 nariadenia (EÚ) 2016/679.

4. Agentúra eu-LISA poskytne útvarom PIU, ďalším príslušným orgánom členských štátov a leteckým dopravcom súbor testov na preverenie súladu. Súčasťou tohto súboru testov na preverenie súladu je testovacie prostredie, simulátor, súbory testovacích údajov a plán testovania. Súbor testov na preverenie súladu umožňuje komplexný test smerovača uvedený v odsekoch 5 a 6 a zostane k dispozícii aj po dokončení týchto testov.

5. Pokiaľ agentúra eu-LISA dospeje k záveru, že fáza vývoja v súvislosti s údajmi API je ukončená, bez zbytočného odkladu vykoná v spolupráci s útvarmi PIU a inými príslušnými orgánmi členských štátov a leteckými dopravcami komplexný test smerovača a informuje Komisiu o jeho výsledku.

6. Pokiaľ agentúra eu-LISA dospeje k záveru, že fáza vývoja v súvislosti s inými údajmi PNR je ukončená, bez zbytočného odkladu vykoná komplexný test smerovača s cieľom zabezpečiť spoľahlivosť pripojení smerovača s leteckými dopravcami a útvarmi PIU, potrebného štandardizovaného zasielania iných údajov PNR leteckými dopravcami a prenosu a zasielania iných údajov PNR v súlade s článkom 16 smernice (EÚ) 2016/681 vrátane používania spoločných protokolov a podporovaných štandardizovaných formátov údajov uvedených v článku 16 odsekoch 2 a 3 uvedenej smernice s cieľom zaistiť čitateľnosť iných údajov PNR. Takéto testy sa vykonávajú v spolupráci s útvarmi PIU a ďalšími príslušnými orgánmi členských štátov a s leteckými dopravcami. Agentúra eu-LISA informuje Komisiu o výsledku týchto testov.

Článok 26

Úlohy agentúry eu-LISA súvisiace s hostingom a technickou správou smerovača

1. Agentúra eu-LISA zabezpečuje hosting smerovača vo svojich technických priestoroch.

2. Agentúra eu-LISA je zodpovedná za technickú správu smerovača vrátane jeho údržby a technického vývoja, a to takým spôsobom, aby sa zabezpečilo bezpečné, účinné a rýchle zasielanie údajov API a iných údajov PNR cez smerovač v súlade s týmto nariadením.

Technická správa smerovača spočíva v neprerušenom vykonávaní všetkých úloh a zavádzaní všetkých technických riešení potrebných na riadne fungovanie smerovača v súlade s týmto nariadením 24 hodín denne 7 dní v týždni. Zahŕňa údržbu a technický vývoj, ktoré sú potrebné na to, aby smerovač fungoval z hľadiska technickej kvality na uspokojivej úrovni, najmä pokiaľ ide o dostupnosť, presnosť a spoľahlivosť zasielania údajov API a iných údajov PNR, v súlade s technickými špecifikáciami a v čo najväčšej miere v súlade s prevádzkovými potrebami útvarov PIU a leteckých dopravcov.

3. Zamestnanci eu-LISA nesmú mať prístup k žiadnym údajom API ani iným údajom PNR, ktoré sa zasielajú cez smerovač. Tento zákaz však nebráni tomu, aby zamestnanci eu-LISA mali takýto prístup, pokiaľ je to nevyhnutne potrebné na údržbu a technickú správu smerovača.

4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3 tohto článku a článok 17 Služobného poriadku úradníkov Európskej únie stanoveného v nariadení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 ([22]), agentúra eu-LISA uplatňuje na svojich zamestnancov, od ktorých sa vyžaduje, aby pracovali s údajmi API a inými údajmi PNR zasielanými cez smerovač, primerané pravidlá týkajúce sa zachovávania služobného tajomstva alebo iné rovnocenné povinnosti týkajúce sa zachovávania dôvernosti. Táto povinnosť sa uplatňuje aj po odchode týchto zamestnancov z funkcie alebo zo zamestnania alebo po skončení ich činností.

Článok 27

Podporné úlohy agentúry eu-LISA súvisiace so smerovačom

1. Na požiadanie útvarov PIU, iných príslušných orgánov členských štátov alebo leteckých dopravcov im agentúra eu-LISA poskytuje odbornú prípravu zameranú na technické používanie smerovača a na ich pripojenie k smerovaču a integráciu so smerovačom.

2. Agentúra eu-LISA poskytuje podporu útvarom PIU v súvislosti s prijímaním údajov API a iných údajov PNR prostredníctvom smerovača podľa tohto nariadenia, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie článkov 12 a 23.

3. V súlade s článkom 24 ods. 1 a s využitím súboru testov na preverenie súladu podľa článku 25 ods. 4 agentúra eu-LISA vykonáva v spolupráci s leteckými dopravcami testy prenosu údajov API a iných údajov PNR do smerovača.

KAPITOLA 6

RIADENIE

Článok 28

Rada pre riadenie programu

1. Správna rada agentúry eu-LISA do 28. januára 2025 zriadi Radu pre riadenie programu. Má 10 členov a pozostáva:

a) zo siedmich členov vymenovaných správnou radou agentúry eu-LISA spomedzi svojich členov alebo ich náhradníkov;

b) z predsedu poradnej skupiny pre údaje API a PNR uvedenej v článku 29;

c) z jedného zamestnanca agentúry eu-LISA vymenovaného jej výkonným riaditeľom a

d) z jedného člena vymenovaného Komisiou.

Pokiaľ ide o písmeno a), členovia, ktorých vymenúva správna rada agentúry eu-LISA, sa volia len spomedzi jej členov alebo jej náhradníkov z tých členských štátov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

2. Rada pre riadenie programu vypracuje návrh svojho rokovacieho poriadku, ktorý prijme správna rada agentúry eu-LISA.

Predsedá jej členský štát, ktorý je členom Rady pre riadenie programu.

3. Rada pre riadenie programu dohliada na účinné plnenie úloh agentúry eu-LISA súvisiacich s návrhom a vývojom smerovača podľa článku 25.

Agentúra eu-LISA preto na žiadosť Rady pre riadenie programu poskytuje podrobné a aktuálne informácie o návrhu a vývoji smerovača vrátane informácií o zdrojoch, ktoré prideľuje agentúra eu-LISA.

4. Rada pre riadenie programu pravidelne a najmenej trikrát za štvrťrok predkladá správnej rade agentúry eu-LISA písomné správy o pokroku v navrhovaní a vývoji smerovača.

5. Rada pre riadenie programu nemá rozhodovaciu právomoc ani mandát zastupovať správnu radu agentúry eu-LISA alebo jej členov.

6. Rada pre riadenie programu zanikne ku dňu začatia uplatňovania tohto nariadenia uvedeného v článku 45 druhom odseku.

([22]) Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1.

Článok 29

Poradná skupina pre údaje API a PNR

1. Od 28. januára 2025 poradná skupina pre údaje API a PNR zriadená podľa článku 27 ods. 1 písm. de) nariadenia (EÚ) 2018/1726 poskytne správnej rade agentúry eu-LISA potrebné odborné znalosti týkajúce sa API a PNR, najmä v súvislosti s prípravou jej ročného pracovného programu a výročnej správy o činnosti.

2. Agentúra eu-LISA poskytuje poradnej skupine pre údaje API a PNR verzie technických špecifikácií a súborov testov na preverenie súladu, ktoré sú uvedené v článku 25 ods. 1, 2 a 4, a to aj ich predbežné verzie, keď sú k dispozícii.

3. Poradná skupina pre údaje API a PNR vykonáva tieto funkcie:

a) poskytuje agentúre eu-LISA a Rade pre riadenie programu odborné znalosti týkajúce sa návrhu a vývoja smerovača v súlade s článkom 25;

b) poskytuje agentúre eu-LISA odborné znalosti týkajúce sa hostingu a technickej správy smerovača v súlade s článkom 26;

c) poskytuje Rade pre riadenie programu na jej žiadosť stanovisko k pokroku pri navrhovaní a vývoji smerovača vrátane pokroku v prípade technických špecifikácií a súborov testov na preverenie súladu, ktoré sú uvedené v odseku 2.

4. Poradná skupina pre údaje API a PNR nemá rozhodovaciu právomoc ani mandát zastupovať správnu radu agentúry eu-LISA alebo jej členov.

Článok 30

Kontaktná skupina pre údaje API a PNR

1. Správna rada agentúry eu-LISA zriadi do príslušného dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia uvedeného v článku 45 druhom odseku kontaktnú skupinu pre údaje API a PNR.

2. Kontaktná skupina pre údaje API a PNR umožňuje komunikáciu medzi príslušnými orgánmi členských štátov a leteckými dopravcami o technických záležitostiach súvisiacich s ich príslušnými úlohami a povinnosťami podľa tohto nariadenia.

3. Kontaktná skupina pre údaje API a PNR je zložená zo zástupcov príslušných orgánov členských štátov a leteckých dopravcov, predsedu poradnej skupiny pre údaje API a PNR a expertov agentúry eu-LISA.

4. Správna rada agentúry eu-LISA vypracuje rokovací poriadok kontaktnej skupiny pre údaje API a PNR na základe stanoviska poradnej skupiny pre údaje API a PNR.

5. Správna rada agentúry eu-LISA môže tiež, ak to považuje za potrebné, vytvárať podskupiny kontaktnej skupiny API a PNR, ktorých úlohou je diskutovať o konkrétnych technických záležitostiach týkajúcich sa príslušných úloh a povinností príslušných orgánov členských štátov a leteckých dopravcov podľa tohto nariadenia.

6. Kontaktná skupina pre údaje API a PNR vrátane jej podskupín nemá rozhodovaciu právomoc ani mandát zastupovať správnu radu agentúry eu-LISA alebo jej členov.

Článok 31

Expertná skupina pre údaje API

1. Komisia zriadi do dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia uvedeného v článku 45 druhom odseku písm. a) expertnú skupinu pre údaje API v súlade s horizontálnymi pravidlami vytvárania a fungovania expertných skupín Komisie.

2. Expertná skupina pre údaje API umožňuje komunikáciu medzi príslušnými orgánmi členských štátov navzájom a medzi príslušnými orgánmi členských štátov a leteckými dopravcami o tematických záležitostiach súvisiacich s ich príslušnými úlohami a povinnosťami podľa tohto nariadenia, a to aj v súvislosti so sankciami uvedenými v článku 38.

3. Expertnej skupine pre údaje API predsedá Komisia a expertná skupina je ustanovená v súlade s horizontálnymi pravidlami vytvárania a fungovania expertných skupín Komisie. Expertná skupina pre údaje API pozostáva zo zástupcov príslušných orgánov členských štátov, zástupcov leteckých dopravcov a expertov agentúry eu-LISA. Ak je to relevantné z hľadiska plnenia jej úloh, expertná skupina pre údaje API môže prizvať príslušné zainteresované strany, najmä zástupcov Európskeho parlamentu, európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov a nezávislých vnútroštátnych dozorných orgánov, aby sa zúčastnili na jej práci.

4. Expertná skupina pre údaje API plní svoje úlohy v súlade so zásadou transparentnosti. Komisia uverejňuje zápisnice zo zasadnutí expertnej skupiny pre údaje API a iné relevantné dokumenty na webovom sídle Komisie.

Článok 32

Náklady agentúry eu-LISA, európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov, vnútroštátnych dozorných orgánov a členských štátov

1. Náklady, ktoré vzniknú agentúre eu-LISA v súvislosti so zriadením a prevádzkou smerovača podľa tohto nariadenia, sú hradené zo všeobecného rozpočtu Únie.

2. Náklady, ktoré vzniknú členským štátom v súvislosti s vykonávaním tohto nariadenia, a najmä ich pripojením k smerovaču a integráciou so smerovačom uvedenými v článku 23, sú podporované zo všeobecného rozpočtu Únie v súlade s pravidlami oprávnenosti a mierami spolufinancovania stanovenými v príslušných právnych aktoch Únie.

3. Náklady, ktoré vzniknú európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov v súvislosti s úlohami, ktoré mu boli zverené podľa tohto nariadenia, sú hradené zo všeobecného rozpočtu Únie.

4. Náklady, ktoré vzniknú nezávislým vnútroštátnym dozorným orgánom v súvislosti s úlohami, ktoré im boli zverené podľa tohto nariadenia, hradia členské štáty.

Článok 33

Zodpovednosť vo vzťahu k smerovaču

Ak členský štát alebo letecký dopravca zanedbal svoje povinnosti podľa tohto nariadenia, v dôsledku čoho vznikla na smerovači škoda, za túto škodu zodpovedá dotknutý členský štát alebo letecký dopravca, ako sa stanovuje v uplatniteľnom práve Únie alebo vnútroštátnom práve, pokiaľ sa nepreukáže, že agentúra eu-LISA, iný členský štát alebo iný letecký dopravca neprijal primerané opatrenia na zabránenie vzniku škody alebo na minimalizovanie jej následkov.

Článok 34

Uvedenie smerovača do prevádzky v súvislosti s údajmi API

Po tom, ako agentúra eu-LISA informuje Komisiu o úspešnom ukončení komplexného testu smerovača podľa článku 25 ods. 5, Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu bez zbytočného odkladu určí dátum, od ktorého sa má smerovač uviesť do prevádzky v súvislosti s údajmi API. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 2.

Komisia stanoví dátum uvedený v prvom odseku tak, aby spadal do obdobia 30 dní od prijatia uvedeného vykonávacieho aktu.

Článok 35

Uvedenie smerovača do prevádzky v súvislosti s inými údajmi PNR

Po tom, ako agentúra eu-LISA informuje Komisiu o úspešnom ukončení komplexných testov smerovača podľa článku 25 ods. 6, vrátane spoľahlivosti pripojení smerovača s leteckými dopravcami a útvarmi PIU a čitateľnosti iných údajov PNR prenášaných leteckými dopravcami a zasielaných smerovačom v potrebnom štandardizovanom formáte v súlade

s článkom 16 smernice (EÚ) 2016/681, Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu bez zbytočného odkladu určí dátum, od ktorého sa má smerovač uviesť do prevádzky v súvislosti s inými údajmi PNR. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 2.

Komisia stanoví dátum uvedený v prvom odseku tak, aby spadal do obdobia 30 dní od prijatia uvedeného vykonávacieho aktu.

Článok 36

Dobrovoľné používanie smerovača

1. Leteckí dopravcovia sú oprávnení používať smerovač na zasielanie informácií uvedených v článku 3 ods. 1 a 2 smernice 2004/82/ES alebo iné údaje PNR zhromaždené podľa článku 8 smernice (EÚ) 2016/681 jednému alebo viacerým príslušným útvarom PIU v súlade s uvedenými smernicami za predpokladu, že dotknutý členský štát s takýmto použitím súhlasí, a to od vhodného dátumu, ktorý stanoví tento členský štát. Uvedený členský štát vydá súhlas až po tom, ako sa uistí, že, najmä pokiaľ ide o pripojenie jeho vlastného útvaru PIU k smerovaču, ako aj pripojenie dotknutého leteckého dopravcu, informácie sa môžu zasielať zákonným, bezpečným, účinným a rýchlym spôsobom.

2. Ak letecký dopravca začne používať smerovač v súlade s odsekom 1 tohto článku, používa ho na zasielanie takýchto informácií útvaru PIU dotknutého členského štátu až do príslušného dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia uvedeného v článku 45 druhom odseku. Ak sa však uvedený členský štát domnieva, že existujú objektívne dôvody na ukončenie takéhoto používania smerovača, používanie smerovača sa ukončí po tom, ako o tom daný členský štát informuje leteckého dopravcu, a to od vhodného dátumu, ktorý stanoví tento členský štát.

3. Dotknutý členský štát:

a) uskutoční konzultácie s agentúrou eu-LISA pred vydaním súhlasu s dobrovoľným používaním smerovača v súlade s odsekom 1;

b) s výnimkou riadne odôvodnených naliehavých prípadov poskytne dotknutému leteckému dopravcovi možnosť vyjadriť sa k jeho zámeru ukončiť takéto používanie smerovača v súlade s odsekom 2 a v relevantnom prípade uskutoční v tejto veci aj konzultácie s agentúrou eu-LISA;

c) okamžite informuje agentúru eu-LISA a Komisiu o každom takomto používaní smerovača, s ktorým súhlasil, a o akomkoľvek ukončení takéhoto používania smerovača, pričom poskytne všetky potrebné informácie vrátane, v príslušných prípadoch, dátumu začatia používania smerovača, dátumu ukončenia takéhoto používania a dôvodov tohto ukončenia.

KAPITOLA 7

DOZOR, SANKCIE, ŠTATISTIKA A PRÍRUČKA

Článok 37

Vnútroštátny orgán dohľadu nad údajmi API

1. Členské štáty určia jeden alebo viacero vnútroštátnych orgánov dohľadu nad údajmi API, ktoré budú zodpovedať za monitorovanie uplatňovania ustanovení tohto nariadenia leteckými dopravcami na svojom území a za zabezpečenie súladu s uvedenými ustanoveniami.

2. Členské štáty zabezpečia, aby vnútroštátne orgány dohľadu nad údajmi API disponovali všetkými prostriedkami a všetkými právomocami v oblasti vyšetrovania a presadzovania práva, ktoré sú potrebné na vykonávanie ich úloh podľa tohto nariadenia, a to v náležitých prípadoch aj ukladaním sankcií uvedených v článku 38. Členské štáty zabezpečia, aby výkon právomocí zverených vnútroštátnym orgánom dohľadu nad údajmi API podliehal primeraným zárukám v súlade so základnými právami zaručenými právom Únie.

3. Členské štáty do príslušného dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia uvedeného v článku 45 druhom odseku oznámia Komisii názov a kontaktné údaje orgánov určených podľa odseku 1 tohto článku. Každú následnú zmenu alebo úpravu bezodkladne oznámia Komisii.

4. Týmto článkom nie sú dotknuté právomoci dozorných orgánov podľa článku 51 nariadenia (EÚ) 2016/679, článku 41 smernice (EÚ) 2016/680 a článku 15 smernice (EÚ) 2016/681.

Článok 38

Sankcie

1. Členské štáty stanovia pravidlá, pokiaľ ide o sankcie uplatniteľné pri porušení tohto nariadenia, a prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich uplatňovania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

2. Členské štáty o týchto pravidlách a opatreniach do príslušného dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia uvedeného v článku 45 druhom odseku informujú Komisiu a bezodkladne jej oznámia každú nasledujúcu zmenu, ktorá ich ovplyvní.

3. Členské štáty zabezpečia, aby vnútroštátne orgány dohľadu nad údajmi API pri rozhodovaní o tom, či uložia sankciu, a pri určovaní druhu a výšky sankcie zohľadnili relevantné okolnosti, medzi ktoré môžu patriť:

a) povaha, závažnosť a trvanie porušenia;

b) miera zavinenia zo strany leteckého dopravcu;

c) predchádzajúce porušenia zo strany leteckého dopravcu;

d) celková úroveň spolupráce leteckého dopravcu s príslušnými orgánmi;

e) veľkosť leteckého dopravcu, napríklad ročný počet prepravených cestujúcich;

f) skutočnosť, či iné vnútroštátne orgány dohľadu nad údajmi API tomuto leteckému dopravcovi už uložili sankcie za to isté porušenie.

4. Členské štáty zabezpečia, aby opakované neprenášanie údajov API v súlade s článkom 5 ods. 1 podliehalo primeraným finančným sankciám až do výšky 2 % globálneho obratu leteckého dopravcu v predchádzajúcom finančnom roku. Členské štáty zabezpečia, aby neplnenie iných povinností stanovených v tomto nariadení podliehalo primeraným sankciám vrátane finančných sankcií.

Článok 39

Štatistiky

1. S cieľom podporiť vykonávanie a monitorovanie uplatňovania tohto nariadenia a na základe štatistických informácií uvedených v odsekoch 5 a 6 agentúra eu-LISA každý štvrťrok uverejní štatistiky o fungovaní smerovača a o dodržiavaní povinností, ktoré sú stanovené v tomto nariadení, leteckými dopravcami. Tieto štatistiky nesmú umožňovať identifikáciu jednotlivých osôb.

2. Na účely stanovené v odseku 1 smerovač automaticky zašle údaje uvedené v odsekoch 5 a 6 do CRRS.

3. S cieľom podporiť vykonávanie a monitorovanie uplatňovania tohto nariadenia vypracuje agentúra eu-LISA každý rok výročnú správu, v ktorej uvedie štatistické údaje za predchádzajúci rok. Túto výročnú správu uverejní a zašle Európskemu parlamentu, Rade, Komisii, európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov, Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž a vnútroštátnym orgánom dohľadu nad údajmi API uvedeným v článku 37. Vo výročnej správe sa nesmú zverejniť dôverné pracovné metódy a ani sa s ňou nesmú ohroziť prebiehajúce vyšetrovania príslušných orgánov členských štátov.

4. Agentúra eu-LISA poskytne Komisii na jej žiadosť štatistiku osobitných aspektov týkajúcich sa vykonávania tohto nariadenia, ako aj štatistiky podľa odseku 3.

5. CRRS poskytuje agentúre eu-LISA tieto štatistické informácie potrebné na podávanie správ podľa článku 44 a na tvorbu štatistík v súlade s týmto článkom bez toho, aby tieto štatistiky o údajoch API umožňovali identifikáciu príslušných cestujúcich:

a) to, či sa údaje týkajú cestujúceho alebo člena posádky;

b) štátna príslušnosť, pohlavie a rok narodenia cestujúceho alebo člena posádky;

c) dátum a počiatočné miesto nástupu na palubu, dátum a letisko odletu a dátum a letisko príletu;

d) druh cestovného dokladu, trojmiestny kód krajiny, v ktorej bol cestovný doklad vydaný, a dátum skončenia platnosti cestovného dokladu;

e) počet cestujúcich registrovaných na ten istý let;

f) kód leteckého dopravcu, ktorý let prevádzkuje;

g) to, či ide o pravidelný alebo nepravidelný let;

h) to, či boli údaje API prenesené okamžite po uzatvorení letu;

i) to, či sú osobné údaje cestujúceho správne, úplné a aktuálne;

j) technické prostriedky používané na zachytávanie údajov API.

6. CRRS poskytuje agentúre eu-LISA tieto štatistické informácie potrebné na podávanie správ podľa článku 44 a na tvorbu štatistík v súlade s týmto článkom bez toho, aby tieto štatistiky o iných údajoch PNR umožňovali identifikáciu príslušných cestujúcich:

a) dátum a čas, keď smerovač prijal správu obsahujúcu údaje PNR;

b) informácie o lete uvedené v pláne cesty v konkrétnej správe obsahujúcej údaje PNR;

c) informácie o spoločnom letovom kóde uvedené v konkrétnej správe obsahujúcej údaje PNR.

7. Na účely podávania správ podľa článku 44 a na tvorbu štatistík v súlade s týmto článkom agentúra eu-LISA uchováva údaje uvedené v odsekoch 5 a 6 tohto článku v CRRS. Tieto údaje uchováva počas obdobia piatich rokov v súlade s odsekom 2, pričom zabezpečí, aby tieto údaje neumožnili identifikáciu dotknutých cestujúcich. CRRS poskytuje riadne povereným zamestnancom útvarov PIU a iným príslušným orgánom členských štátov personalizovateľné správy a štatistiky o údajoch API uvedených v odseku 5 tohto článku a iných údajov PNR uvedených v odseku 6 tohto článku na účely vykonávania a monitorovania uplatňovania tohto nariadenia.

8. Použitie údajov uvedených v odsekoch 5 a 6 tohto článku nesmie viesť k profilovaniu jednotlivcov podľa článku 11 ods. 3 smernice (EÚ) 2016/680 ani k diskriminácii osôb z dôvodov uvedených v článku 21 charty. Údaje uvedené v odsekoch 5 a 6 tohto článku sa nesmú použiť na porovnanie alebo priradenie k osobným údajom ani na ich kombinovanie s osobnými údajmi.

9. Postupy zavedené agentúrou eu-LISA na monitorovanie vývoja a fungovania smerovača uvedeného v článku 39 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/818 zahŕňajú možnosť vytvárať pravidelné štatistiky na zabezpečenie tohto monitorovania.

Článok 40

Praktická príručka

Komisia v úzkej spolupráci s útvarmi PIU, inými relevantnými orgánmi členských štátov, leteckými dopravcami a relevantnými orgánmi a agentúrami Únie vypracuje a zverejní praktickú príručku, ktorá bude obsahovať usmernenia, odporúčania a najlepšie postupy týkajúce sa vykonávania tohto nariadenia vrátane dodržiavania základných práv, ako aj ukladania sankcií v súlade s článkom 38.

V praktickej príručke sa zohľadnia iné relevantné príručky.

Komisia prijme praktickú príručku vo forme odporúčania.

KAPITOLA 8

VZŤAH K INÝM EXISTUJÚCIM NÁSTROJOM

Článok 41

Zmeny nariadenia (EÚ) 2019/818

V článku 39 nariadenia (EÚ) 2019/818 sa odseky 1 a 2 nahrádzajú takto:

„1. Zriaďuje sa centrálne úložisko na účely podávania správ a štatistiky (ďalej len ‚CRRS‘) na účel podpory cieľov systémov SIS, Eurodac a ECRIS-TCN v súlade s príslušnými právnymi nástrojmi upravujúcimi uvedené systémy a na poskytovanie medzisystémových štatistických údajov a analytických správ na účely politiky, vykazovania a kvality údajov. CRRS podporuje aj ciele nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/13 (*).

2. Agentúra eu-LISA vo svojich technických priestoroch vytvorí, zavedie a hosťuje CRRS, ktoré obsahuje údaje a štatistiky uvedené v článku 74 nariadenia (EÚ) 2018/1862 a článku 32 nariadenia (EÚ) 2019/816 logicky oddelené informačnými systémami EÚ. Agentúra eu-LISA takisto zhromažďuje údaje a štatistiky zo smerovača uvedeného v článku 39 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2025/13. Prístup do CRRS sa poskytuje prostredníctvom kontrolovaného, zabezpečeného prístupu a osobitnými profilmi používateľov výhradne na účely podávania správ a štatistiky orgánom uvedeným v článku 74 nariadenia (EÚ) 2018/1862, článku 32 nariadenia (EÚ) 2019/816 a článku 13 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2025/13.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/13 z 19. decembra 2024 o zhromažďovaní a prenose vopred poskytovaných informácií o cestujúcich na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/818 (Ú. v. EÚ L, 2025/13, 8.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj).“

KAPITOLA 9

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 42

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011. Ak výbor nevydá žiadne stanovisko, Komisia neprijme návrh vykonávacieho aktu a uplatňuje sa článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 43

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 4 ods. 11 a 12, článku 5 ods. 4 a článku 7 ods. 5 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 28. januára 2025. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

Pokiaľ ide o delegovaný akt prijatý podľa článku 4 ods. 11, ak Európsky parlament alebo Rada vzniesli námietku podľa tohto článku, Európsky parlament ani Rada nemôžu vyjadriť nesúhlas s automatickým predĺžením uvedeným v prvom pododseku tohto odseku.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 4 ods. 12, článku 5 ods. 4 a článku 7 ods. 5 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 4 ods. 11 alebo 12, článku 5 ods. 4 alebo článku 7 ods. 5 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 44

Monitorovanie a hodnotenie

1. Agentúra eu-LISA zabezpečí zavedenie postupov na monitorovanie vývoja smerovača vzhľadom na ciele týkajúce sa plánovania a nákladov a na monitorovanie fungovania smerovača vzhľadom na ciele týkajúce sa technických výstupov, nákladovej efektívnosti, bezpečnosti a kvality služby.

2. Agentúra eu-LISA vypracuje do 29. januára 2026 a následne každý rok počas fázy vývoja smerovača správu o aktuálnom stave vývoja smerovača a predloží ju Európskemu parlamentu a Rade. Správa obsahuje podrobné informácie o vzniknutých nákladoch a prípadných rizikách, ktoré môžu mať vplyv na celkové náklady, ktoré sa majú hradiť zo všeobecného rozpočtu Únie v súlade s článkom 32.

3. Po uvedení smerovača do prevádzky agentúra eu-LISA vypracuje správu s podrobným vysvetlením toho, ako sa dosiahli dané ciele, najmä ciele súvisiace s plánovaním a nákladmi, ako aj s odôvodnením akýchkoľvek odchýlok a predloží ju Európskemu parlamentu a Rade.

4. Komisia do 29. januára 2029 a následne každé štyri roky vypracuje správu obsahujúcu celkové hodnotenie tohto nariadenia, a to aj pokiaľ ide o potrebu a pridanú hodnotu zhromažďovania údajov API, vrátane posúdenia:

a) uplatňovania tohto nariadenia;

b) rozsahu, v akom sa týmto nariadením dosiahli jeho ciele;

c) vplyvu tohto nariadenia na základné práva chránené právom Únie;

d) vplyvu tohto nariadenia na skúsenosti legitímnych cestujúcich pri cestovaní;

e) vplyvu tohto nariadenia na konkurencieschopnosť odvetvia leteckej dopravy a mieru zaťaženia podnikov;

f) kvality údajov zaslaných smerovačom útvarom PIU;

g) výkonnosti smerovača vo vzťahu k útvarom PIU.

Na účely písmena e) prvého pododseku sa správa Komisie zaoberá aj interakciou tohto nariadenia s inými relevantnými legislatívnymi aktmi Únie, najmä s nariadeniami (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226 a (EÚ) 2018/1240 a s cieľom posúdiť celkový vplyv súvisiacich ohlasovacích povinností na leteckých dopravcov, identifikovať ustanovenia, ktoré by sa v príslušnom prípade mohli aktualizovať a zjednodušiť tak, aby sa znížila záťaž pre leteckých dopravcov a zvážiť kroky a opatrenia, ktoré by sa mohli prijať na zníženie tlaku na celkové náklady leteckých dopravcov.

5. Hodnotenie uvedené v odseku 4 zahŕňa aj posúdenie nevyhnutnosti, primeranosti a účinnosti zahrnutia povinného zhromažďovania a prenosu údajov API týkajúcich sa letov vnútri EÚ do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.

6. Komisia predloží hodnotiacu správu Európskemu parlamentu, Rade, európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov a Agentúre Európskej únie pre základné práva. Komisia v príslušnom prípade predloží na základe uskutočneného hodnotenia Európskemu parlamentu a Rade legislatívny návrh na zmenu tohto nariadenia.

7. Členské štáty a leteckí dopravcovia na požiadanie poskytnú agentúre eu-LISA a Komisii informácie potrebné na vypracovanie správ uvedených v odsekoch 2, 3 a 4. Členské štáty poskytnú najmä kvantitatívne a kvalitatívne informácie o zhromažďovaní údajov API z prevádzkového hľadiska. Poskytnuté informácie nesmú obsahovať osobné údaje. Členské štáty však môžu od poskytnutia takýchto informácií upustiť, pokiaľ je to potrebné na to, aby nedošlo k zverejneniu dôverných pracovných metód alebo k ohrozeniu prebiehajúceho vyšetrovania ich útvarmi PIU alebo inými príslušnými orgánmi, a v potrebnom rozsahu. Komisia zabezpečí primeranú ochranu všetkých dôverných informácií, ktoré boli poskytnuté.

Článok 45

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa:

a) pokiaľ ide o údaje API, dva roky od dátumu uvedenia smerovača do prevádzky stanoveného Komisiou v súlade s článkom 34 a

b) pokiaľ ide o údaje PNR štyri roky od dátumu uvedenia smerovača do prevádzky stanoveného Komisiou v súlade s článkom 35.

Avšak:

a) článok 4 ods. 12, článok 5 ods. 3, článok 7 ods. 5, článok 11 ods. 5, článok 12 ods. 6, článok 18 ods. 4, článok 23 ods. 2, článok 24 ods. 2, článok 25, článok 28, článok 29, článok 32 ods. 1, článok 34, článok 35, článok 42 a článok 43 sa uplatňujú od 28. januára 2025;

b) článok 6, článok 17 ods. 1, 2 a 3, článok 18 ods. 1, 2 a 3, článok 19, článok 20, článok 26, článok 27, článok 33 a článok 36 sa uplatňujú od dátumu uvedenia smerovača do prevádzky vymedzeného Komisiou v súlade s článkom 34 a článkom 35.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli 19. decembra 2024

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predsedníčka	*predseda*
R. METSOLA	BÓKA J.